

АГОНИЈА „СВЕТЛОСТИ“
И ДАЉЕ ТРАЈЕ

Предузеће *мриво*
лист излази

— страна 10.

ВОЛОНТИРАЊЕ - ШАНСЕ ЗА
ЗАПОСЛЕЊЕ ИЛИ
ИЗРАБЉИВАЊЕ

Раде цабе, надају се
послу

— страна 11.

ЕКСКЛУЗИВНИ СЕОСКИ
ТУРИЗАМ У МАЛОЈ ВРБИЦИ

Кућа Чоловића
за вечност

— страна 14.

Омиљена воћка Шумадинаца одолева свакој кризи

Не дамо шљиву ни за главу живу

CONTRAST STUDIOS

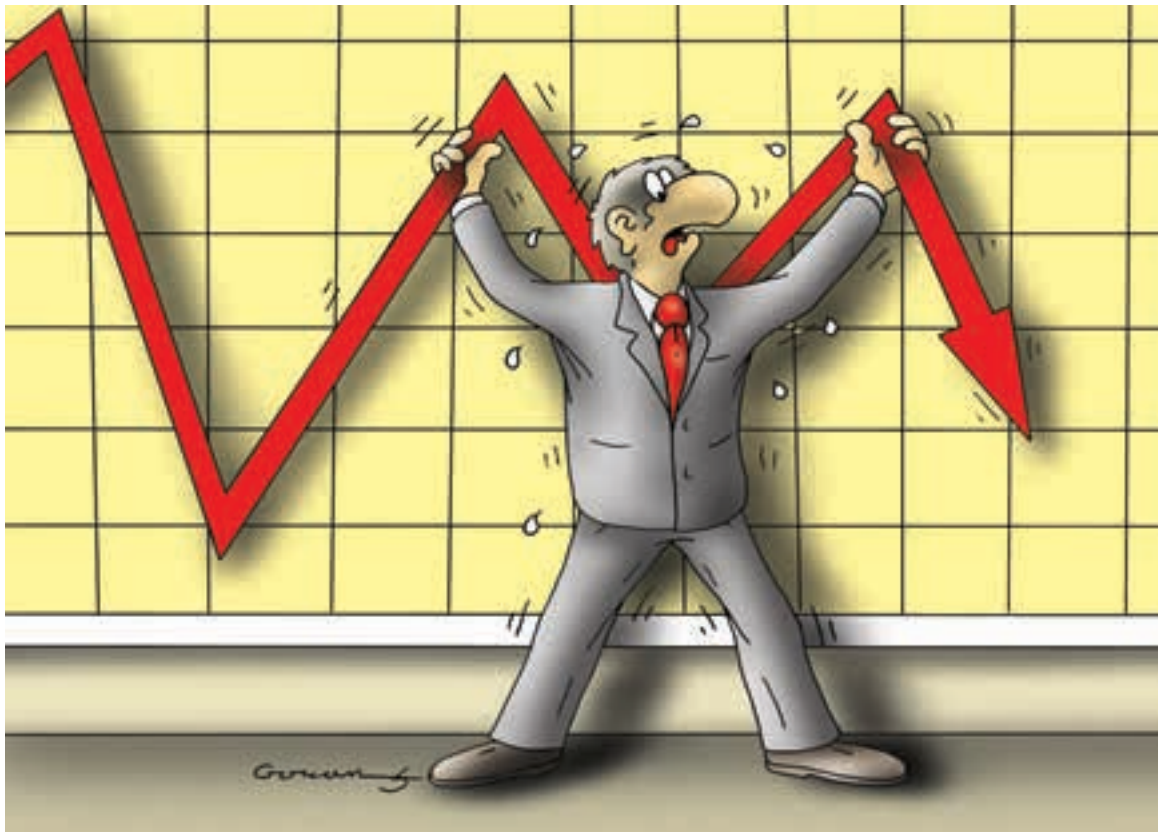
• **SMALLVILLE** •
REAL ESTATE
034 352 641
www.smallville.rs

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО
УНАТОКО ДВОРИШТЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

ВОДА ЈЕ
ДРАГОЦЕНА
BK
КРАГУЈЕВАЦ
ТРОШИТЕ ЈЕ
РАЦИОНАЛНО

Reciklaža kertridža i tonera
dobar kertridž
mir u kući
Refill M
Kardorova 51 www.refillm.com
Tel: 0341 33 77 98 0341 34 01 03 0341 287 64 60

GLOBAL
KOLONIJA

Карикатура: Горан Миленковић

ДРУГА СТРАНА

Поџис

Пише Драган Рајичић

Мало ми је прерано за предстојећи попис. Логично ми је да нас коалициони партнери на власти прво уведу у Европу, па да се после пребројимо по имовинском питању. Све ми се нешто чини да ће, кад судски извршитељи крену у принудну наплату дугова за комуналије и порезе, многа наша стамбена имовина променити титулара. А ако се наш улазак у Европу одужи, може се десити да преко оне потрошачке корпе део квадрата и изедемо. Математика је једноставна: продаш већи стан, купиш мањи па - правац пијац, месара и пекара. Ако ти се црева већ нису везала у чвор, том трансакцијом ћеш моћи да их обрадујеш охо-хо пута. Једеш као у стара добра времена, а понеки оброк чак и пивом залијеш. Мало ти је сад потесно у дневној соби јер оне друге више немаш, али главно да се на шпорету нешто крчка и да наши душмани сад могу да ти пљуну под прозор кад осете мирис сарме или пилећег паприкаша.

Шта кад и то изедемо? Онда лепо продамо дневну собу и пола купатила, а задржимо у свом поседу терасу јер се са ње најлепше види наш напредак ка Европи. Купатило користимо само у случају нужде, кад је термин слободан, а настављамо и даље да крчкамо сарму и паприкаш, само сад на решоу који би био инсталиран у једном ћошку терасе.

Е, кад и то скрчкамо, онда смо на коњу јер ће нас они који оволико брину о нама до тада свакако увести у Европу. Тада и пописивачи треба да се растрче на све стране да виде шта је стварно остало од нас, а шта од наше имовине. Но, ако се и тада, далеко било, испостави да ми на путу у Европу нисмо одмакли даље од Лапова, онда би перспектива наше потрошачке корпе могла да буде озбиљно доведена у питање. Од чега ћемо тада спремати ручак нисам паметан, али ме теши чињеница да наши европејци имају већ спремно максимално решење за све ситуације. Чак и за ону без преживелих!

А може и овако. Да се са пописивањем почне одмах и да се попис тера изнова, на сваких 15 дана, све до нових избора. Само да се пописивачи смењују из туре у туру. То би свакако допринело да се тачност података подигне на највиши ниво јер кад ти кроз кућу или стан продефилује десетак различитих екипа наоружаних оловкама и формуларима, све ти га да им нешто сакријеш! Са друге стране, што је још важније, тим интензивним и континуираним вишемесечним пописима, једно важно предизборно обећање владајуће коалиције на челу са нашим предобрим председником би дошло на своје место. Епилог тог обећања би био у једној малој, такорећи техничкој измени: за мандата ове владе нисмо добили пет стотина хиљада нових радних места него пола милиона пописивача. Иста цифра, само, да извините, друго паковање!

Ако је одзив потенцијалних пописивача свуда као код нас у Крагујевцу, с понављањем пописа би, међутим, требало наставити и након нових избора. Паметни од те приче ионако ништа не очекују, а тридесетак 'иљада за петнаест дана је пара, бре! Зато би и од владе која нас овако полагање уводи у Европу било фер да нам омогући да се и ми натенане и по десетак пута испописујемо као људи. Са ово мало имовине што нам је претекло.

Оним Крагујевчанима који ипак не буду успели да се углаве међу пописиваче, не преостаје ништа друго него да узму такси, али у руке. То овде једино још некако иде. У локалној управи су уверени да број таксиста није превелики докле год има више пешака од њихових возила.

А таксистима и развој догађаја баш иде на руку јер је поново све више оних који би да се одвезу што даље одавде.

АНКЕТА КАКО ЋЕТЕ ПРЕГУРАТИ СЕПТЕМБАР, НАЈСКУПЉИ МЕСЕЦ У ГОДИНИ?

М. Ињашиновић

Звонко Николић,
пензионер:
- Уз помоћ демократије, септембар је месец пакла за домаћине.

Милица Миљковић,
дипломирани економиста:
- Деца су завршила школу, па ћемо сви у једну собу, са мање зимнице...

Небојша Домановић,
стаклорезац:
- Баш ме брига. Нећу да идем у школу, да се грејем и да једем.

Мила Гавриловић,
трговац:
- Ко те пита како. Никако!

Зоран Павловић,
координатор за ромска питања:
- Све планирам и све сторнирам, због недостака пара.

Александар Јовановић,
професор физичког:
- Ко ради и штеди, презимиће.

Марко Марковић,
економски техничар:
- Нама у Србији нема лаког месеца!

Жарко Нишићковић,
фотограф:
- „Фијат“ почиње да ради, нема проблема.

Марија Николић,
студент економије:
- Побећи из Србије. Други рецепт за нормалан живот не знам.

Житопродукт
Крагујевац, Војводе Путњина 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Врхуна по произвођачким ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, пшеничног, печеног, замрзнутог пшеница

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

Изградња монтажних ЕКОТЕРМ кућа, викендица, хала, пословних објеката, по највишим светским стандардима.

НАПРАВИ СВОЈУ КУЋУ ПО СИСТЕМУ КЉУЧ У РУКЕ

веш од **120** €/м²

Краљевачког батаљона 149, Крагујевац, Телефон: 034 300 820, факс: 034 300 825
Мобилни: 060 500 10 91, 060 500 10 92, 060 500 10 93, 060 500 10 94, 060 500 10 82
mbnaturacasa@open.telekom.rs, www.prirodnakuca.com

НАСТАВАК РАТА САОПШТЕЊИМА О ЗИМИ И ГРЕЈАЊУ

Треба увести тропску климу

Пошто ни у другом делу полемике између Демократске странке и оних којима је поверена брига о „топлим радијаторима“ Крагујевчани нису начисто да ли треба да стрепе од наредне зиме, предлагемо „солуцију“ из наслова

ЕНЕРГЕТИКА ТВРДИ ДА СУ ТОПЛАНЕ ВЕЋ САДА СПРЕМНЕ ЗА РАД

После жестоке „размене мишљења“ писаним саопштењима између Демократске странке у Крагујевцу и представника градске власти на тему „Да ли је Енергетика спремна за грејну сезону“, огласи се, опет саопштењем, и субјект ове политичке полемике. Енергетика тврди да је долазећу зиму спремна „к'о запета пушка“ и то дословце овако аргуменује:

„На матичној локацији од пет котловских јединица три котла су већ данас спремна да уђу у погон. Извршен је инспекцијски преглед, од стране инспектора није била ни једна примедба и дати су сертификати за експлоатацију.

На ванматичној локацији у свим котларницама планирани ремонтни радови се приводе крају. Може се рећи да су све котларнице спремане да уђу у погон.

Ове грејне сезоне, што са поносом треба истаћи, град ће имати грејање из три новоизграђене модерне котларнице. Подсетимо да је котларница „Централна радионица“ пуштена у рад 24. фебруара 2011. године, котларница „Аеродром“ је на дан града, 6. маја, такође пуштена у рад, а трећа по реду, котларница „Станово“, биће спремна за почетак грејне сезоне.

Све ремонтне радове „Енергетика“ изводи и реализује са својим радницима.

Такође, отварањем нових котларница, где су неопходне комплетне посаде за руковање постројењима, „Енергетика“ не прибегава запошљавању нових радника, већ то ради школовањем postoјећих кадрова.

Систематизацијом радних места која је урађена још далеке 2004. године дефинисани су послови за све раднике, када их је било 545. Јасно се види да иако капацитети расту због потреба грејања грађана, број радника се смањује и на данашњи дан износи 527.

На депонији угља у овом тренутку, а то је два месеца пред почетак грејне сезоне, имамо залихе од 32.000 тона, залихе мазута од 1.400 тона, што је, два месеца пре почетка грејне сезоне, највише у последњих неколико година. Истовремено врши се набавка неопходних енергената. Природни гас користимо у континуитету током целе године. Тренутно природни гас користимо у котларници Клиничког центра за производњу технолошке паре за потребе Центра.

Са ЈП „Србијагас“ у току је реализација дела дуга из претходне грејне сезоне, тако да ће бити испуњени услови за испоруку потребних количина гаса за грејну сезону.

Ово су чињенице које грађани лако препознају, на супрот злонанмерним и нетачним информацијама које се пласирају Крагујевчанима од стране појединих поли-

тичких странака, које ће се саме препознати и које треба да наставе да се баве својом политиком и својим програмима, а „Енергетику“ оставе да ради свој посао који јој је поверен од друштва. Посао грејања грађана, привреде, болница, школа и обданишта, као и снабдевање енергијом и флуидима за технолошке потребе привреде, запослени „Енергетике“ много добро знају да раде и једна је од топлана код које у току зиме, нема зиме што значи да ће и ове године град Крагујевац и грађани бити најбоље огрејани у Србији“.

Чињенице и уверавања Енергетике, зачињена и са нешто романтике („ни када је зима - нема зиме“) нису задовољиле демократе, па Градски одбор ове странке огласио се новим саопштењем које је насловљено констатацијом да је „јавност ускраћена за праве одговоре“. Ево шта су приопштили у другом обраћању Крагујевчанима:

„Реакције, односно изјаве градских челника и руководства Енергетике Д.О.О., на конференцију за медије Градског одбора Демократске странке и тврдње и чињенице, које смо том приликом саопштили о стању у овом предузећу од јавног значаја, потврдиле су да смо са пуним правом и одговорношћу покренули многа питања која су од виталног интереса за грађане.

На жалост, ни на једно суштинско питање и даље нема одговора.

Локална самоуправа жели да са себе скине одговорност, тврдњом да Енергетика одговара држави за своје пословање, иако фактички директно њиме управља преко своје одлуке да се посао снабдевања енергијом делегира овом предузећу. Томе у прилог говори и чињеница да Градско веће доноси одлуке о ценама грејања. Познато је и да је пословодство Енергетике под политичким утицајем одређене политичке структуре, којој подршку даје локална власт. Та иста власт велича потезе менаџмента Енергетике и даје му безрезервну подршку, иако је то исто руководство довело предузе-

ће до максималног дуга, а истовремено расте број запослених и висина плате.

Руководство Енергетике у разним медијима противречним изјавама објашњава како је наводно ремонт извршен и како већ им довољно енергената. Међутим, нема одговора на питања:

- Када, како и ко ће платити набавку енергената?

- Какав је квалитет угља?

- Како ће се квалитетан угаљ увозити због проблема са царином и ПДВ-ом?

Нетачне су и тврдње челника локалне самоуправе и Енергетике како је наводно Влади Србије нуђен концепт реструктурирања. Истина је да се већ годинама свако продужење рока прихватало са великим олакшањем, јер се тако избегавало било какво спровођење промена и контрола пословања. Са друге стране такав статус је максимално злоупотребљен, јер ниједан поверилац, па ни државне институције, не могу да спроведу принудну наплату. Најбољи пример је неплаћање пореза и доприноса за запослене, тако да ће се тај дуг оставити неком у наслеђе да га реши и да запослени неће имати повезани стаж. Како су укупни дугови достигли енормну цифру, од скоро 6,5 милијарди динара, биће потребне године, да се потраживања намире.

Статус Енергетике је, уз лошу пословну политику, главни разлог енормних дуговања и неодговорног пословања, па смо због тога и тражили одговоре на питања:

- Колико и коме Енергетика све дугује?

- Колико је град задужен и на који начин у име Енергетике, када се већ помињу изградње нових топлана, иначе финансиране из иностраних кредита?

- Шта је концепт реструктурирања и када ће бити завршен?"

Грађани који се сами сналазе за грејање својих кућа могу натанане да анализирају шта је у овим препискама политика, а шта живот, док они који су прикључени на градске топоводе нека добро упамте шта им је ко овог лета говорио, да би на зиму знали - ко их је лагао.

Пише Милутин Ђевић

Извештај који је сачинила радна група, коју је формирала Влада Србије, а коју чине представници министарства одбране, унутрашњих послова, економије, финансија, рада, као и представници Самосталног синдиката и пословодства „Заставе оружје“, мораће на дораду. Потпис на извештај по коме до краја године без посла, као технолошки вишак, треба да остане 730 радника нису ставили представници Самосталног синдиката. Они инсистирају на томе да се питање вишка запослених реши у наредне четири године, док чланови радне групе траже да се све заврши до краја ове године.

Извештај радне групе враћен је на дораду, а рок за нови извештај је крај овог месеца.

Према речима директора Војне фабрике Радета Громовића дошло је до погрешне интерпретације извештаја који је сачинила радна група.

- Не ради се о технолошком вишку, него о сагледавању колико запослених у овој и наредној години испуњава један од услова да уз новчану надокнаду пензију дочека на евиденцији Националне службе за запошљавање. Ради се о људима који имају пет и мање година до пензије. Истовремено покушавамо да решимо и питање инвалида, као и да подмладимо кадар и запослимо младе раднике, објашњава Громовић, додајући да извештај радне групе још није завршен.

Иначе, према информацијама из Самосталног синдиката радна група је као полазну основу узела програм консолидације фабрике до 2015. године. И по том програму број радника са садашњих 1.949 треба да се смањи на 1.200 људи. Према неким ранијим проценама рађеним у фабрици, оптималан број запослених, са једним бројем младих кадрова које тек треба запослити, у Војној фабрици био би 1.475.

НЕИЗВЕСНА СУДБИНА ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПУТЕВЕ

Траже вишегод

Синдикат путара Србије није прихватио предлог програма реорганизације Предузећа за путеве „Крагујевац“ из „Нибенс групе“, јер он није реалан. У синдикату тврде да држава штити банке, да су банкарски одредили камате и да би већ сутра могли да почну са наплатом потраживања

Још увек се не назире крај агоније путарских предузећа у саставу „Нибенс групе“, међу којима је и Предузеће за путеве „Крагујевац“, јер синдикат путара Србије није прихватио предлог програма реорганизације Предузећа за путеве „Крагујевац“. После разговора синдикалаца са представницима консултантске куће банака којима „Нибенс група“ дугује и већинског власника „Нибенс“ Мила Ђурашковића, рекли су да је програм реорганизације ПЗП „Крагујевац“ нереалан, да држава штити банке и да је некоме у интересу да уништи предузећа ове групације.

Према речима председнице Синдиката путара Соње Вукановић, банкарски одредили камате и већ сутра би могли да почну са наплатом потраживања. Иначе, у саставу „Нибенс групе“ су предузећа за путеве „Београд“, „Ниш“, „Крагујевац“, „Врање“ и „Војводи-напут-Бачкапут“ из Новог Сада.

Рачуни ових предузећа блокирани су због дугова од око 180 милиона евра.

Банке којима „Нибенс група“ дугује око 130 милион евра недавно су се договориле да реструкту-

КОЛИКО ЈЕ „ПРЕКОБРОЈ

Чека с

Синдикалци кажу да је пре месец и по дана из фабрике отишло 199 радника и да се планира да до краја године оде још око 300 људи. Према речима председника Самосталног синдиката Драгана Илића, ако би се одмах отпустило пет-шест стотина радника, довело би се у питање функционисање целе фабрике.

■ Више непроизводних, него радника за машини

Одмах после почетног извештаја радне групе о технолошком вишку фабриком су почеле да круже гласине да ће уместо добровољног одласка запослених, уз једну од опција социјалног програма, спискове вишка радника правити пословодство. На тим списковима, како се причало, прво ће се наћи непроизводни радници, запослени у службама и режији, и да ће бити укинуте комплетне службе, попут кадровске, правне, службе општих послова...

Према речима директора Громовића однос производних и непроизводних радника пре свега зависи од техничко-технолошке опремљености фабрике и од увођења нових напреднијих технологија.

- Тако, примера ради, израелска војна индустрија запошљава само 30 одсто производних радника, док је 70 одсто људи запослено у развоју и службама које прате увођење нових програма и технологија. Морам да кажем да је војна индустрија у Израелу на далеко вишем технолошком нову од одбрамбене индустрије у Србији. Због тога смо и планирали да 30 милиона евра инвестирамо у нове технологије и савремену опрему. То би фабрици донело велике уштеде, а наши производи били би далеко конкурентнији на светском тржишту, објашњава

ДРАГАН ЗЛАТИЋ

НИХ“ У ВОЈНОЈ ФАБРИЦИ

Е НОВИ ИЗВЕШТАЈ

Радна група коју је после протеста радника формирала Влада Србије проценила да из фабрике треба да оде 730, углавном непроизводних радника, али је овакав извештај враћен на дораду. У нову технологију и опрему биће уложено 30 милиона евра и запослени млади кадрови

„ Раде Громовић: кључни проблем фабрике није однос производних и непроизводних радника, већ недостатак посла за Војску и полицију и мањак квалитетних извозних уговора

Громовић, додајући да кључни проблем фабрике није однос производних и непроизводних радника, него недостатак посла за Војску и полицију, као и недостатак квалитетних извозних уговора.

У фабрици очекују да, поред већ уговорених послова, уговоре и нове, као и да достигну ниво производње какав је био у прошлој години, када је Војна фабрика на домаћем и иностраном

тржишту остварила производњу и пласман вредан преко 22 милиона долара.

■ Резервисани капацитети или фонд

Један од горућих проблема запослених у крагујевачкој Војној фабрици је и недостатак посла за Војску и полицију и како тај период премостити, како на време радницима исплатити плате и уплатити доприносе. Због тога и пословодство и фабрички синдикат стално инсистирају да се реши статус фабрике и да држава резервише један део капацитета за потребе домаће армије и полиције. То би значило да би држава, у време када нема поруџина ни Министарства одбране, ни полиције, преузела обавезу да плаћа капацитете које је резервисала.

Према Громовићевим речима и на састанцима радне групе за решавање проблема у крагујевачкој фабрици разговарало се и о резервисаним капацитетима.

- Ту постоје два решења. Једно је да се држава резервише део капацитета, а други је да се ово питање реши кроз оснивање неких фондова, из којих би се када нема посла помогло фабрикама одбрамбене индустрије. На нивоу одбрамбене индустрије Србије формиран је фонд за случај да шест фабрика које су у већинском државном власништву немају довољно извозних послова, али ни уговоре са Војском и полицијом. Тај фонд, међутим, никада није

заживео. Иначе, летњи месеци су по правилу време када најмање има посла, али се надамо да ће се то променити када уђемо у септембар или окотбар, када послови почињу да оживљавају и када се обично закључе неки нови извозни уговори, тврди Раде Громовић.

■ Трансфер знања и извоз карабина

Но, и поред недостатка посла за домаће тржиште у фабрици се, после прекида протеста оружара,

ОТИШЛО 199 И ЈОШ БЕ 300 РАДНИКА:
СИНДИКАЛАЦ ДРАГАН ИЛИЋ

ПРОТЕСТ ОРУЖАРА У МАГАЦИНУ СА ОРУЖЈЕМ

договора са Владом о формирању радне групе и давања неких извозних дозвола које су биле „на леђу“, прионуло на посао. Добијена је дозвола за посао вредан 26 милиона евра. Ради се о извозу знања и трансферу технологије у Азербејџан, где ће се градити фабрика оружја и делова наоружања по технологији крагујевачке фабрике. Војна фабрика је укључена и у набавку машина и потребне опреме која ће за ову фабрику бити купљена на западу.

Према речима Раде Громовића, у овај посао укључила се и Савезна дирекција за промет робе посебне намене, а то значи да је то ново тржиште које може бити веома интересантно за фабрике одбрамбене индустрије из Србије. Он каже да „Застава оружје“ своју судбину није везала само за једно тржиште и да ће конкурисати свуда где не постоје унитарне санкције Уједињених нација. Рачунало се и на добар посао са Либијом, али су последња догађања у овој земљи, у коју је крагујевачка фабрика била традиционални извозник, омела реализацију договореног посла.

Када је у питању извоз ловачког и спортског оружја, после застоја

на тржишту САД, почело је да оживљава и то на тржиштима других континената.

- Имамо потписане уговоре о извозу ловачког и оружја за личну одбрану са партнерима из Аустралије и Новог Зеланда. На Гренланд, због тамошње климе, извозимо наш карабин направљен од нерђајућег челика. Тржишта на којима се наши карабини и малокалибарске ловачке пушке добро котирају су и Аргентина, Перу, Костарика..., каже Громовић.

И поред добрих вести када је ловачки и спортски програм у питању, има и оних које брину луде крагујевачке фабрике. После избијања светске економске и финансијске кризе односи стратешког партнерства са једном од највећих и најстаријих оружарских компанија у свету, америчким „Ремингтоном“, због финансијских тешкоћа у којима се наша америчка компанија морали су да буду прекинута. Директор Војне фабрике каже да је још рано да се говори о томе да ли ће се стратешко партнерство са „Ремингтоном“ обновити, јер је та фирма у великим проблемима и питање је да ли ће уопште опстати или ће бити угашена.

„КРАГУЈЕВАЦ“

ИШЊИ РЕПРОГРАМ ДУГА

Власник Нибенс групе Мило Ђурашковић је у мају ухапшен због злоупотребе службеног положаја и извлачења 32 милиона евра из Фабрике мазива из Крушевца, коју је купио у приватизацији.

Питање на које се, бар овог тренутка, не назире одговор је како изаћи из кризе и реорганизовати, прво Предузеће за путеве „Крагујевац“, а потом и остала путарска предузећа која су у саставу „Нибенс групе“. Према речима председника синдиката ПЗП „Крагујевац“ Драгана Златића, Влада Србије треба да подржи предлог о реструктурирању предузећа и репрограму дуга.

- Ми банкама предлажемо репрограм дуга на више година уз реалне профитне стопе које је могуће остварити у путној привреди. У случају да банке не прихвате наш предлог, прети могућност уласка фирме у класичан стечај, што је истовремено најгори сценарио, јер би тиме запослени изгубили радна места, што би угрозило њихову, а и егзистенцију њихових породица, каже Златић. Он тврди да изјава министра за капиталне инвестиције Милутина Мркоњића да су се банке договориле о реструктурирању предузећа у оквиру „Нибенс групе“ није тачна. Златић каже да је тачно да су се банке међусобно договориле како да по сваку цену обезбеде свој капитал и профит, па макар предузећа у оквиру ове групе отишла у стечај. Подсећа да су предузећа

„Нибенс групе“ пре приватизације била изузетно профитабилна и успешна.

Предузеће за путеве „Крагујевац“ купило је Предузеће за путеве „Ниш“. У то време се ова трансакција повезивала са власником „Делта групе“ Мирославом Мишковићем. То је својевремено демантовао већински власник „Нибенс“ и свих фирми тог система Мило Ђурашковић.

Он је рекао да је после приватизације путарских предузећа формирана групација „Нибенс“ и да је то била његова жеља. О причама да Мишковићева „Делта“ вуче главне конце, не само у ПЗП „Београд“, него и у осталима из групе, Ђурашковић је рекао да „Делта М“ има одређени проценат у овом предузећу, а да су све друге приче „плод величине Мишковића“.

Према речима Драгана Златића, после приватизације предузеће је нормално пословало, али је с времена на време имало блокиран рачун. То се, по њему, није превише негативно одражавало, али је повремено ометало пословање предузећа.

- Јесмо отежано радили, али смо радили. Најтежи моменти наступили су у мају ове године када је већински власник Ђурашковић притворен због, како су саопштили, злоупотребе службеног положаја. Од тада нам је скоро онемогућено да радимо. Није било пара за плате, струју су нам искључивали, нисмо имали енергенте, репроматеријал... Ипак смо сачували фирму, имамо људство, имамо механизацију и могли бисмо одмах да почнемо да радимо, само је потребно да се прихвате реорганизација фирме

БЛОКАДА ПУТА НА ПОЧЕТКУ ПРОТЕСТА ПУТАРА

и репрограм дуга, каже Драган Златић. У среду, када је овај број новина био у штампарији, одржан

је састанак у Новом Саду, на коме се, према Златићевим речима, разговарало и о реорганизацији и о репрограму дуга.

Према информацијама из Синдиката, путара пет банака највећих поверилаца „Нибенс групе“ потписало је меморандум којим су се обавезале да преузму управљање путарским предузећима и у току су консултације о формирању кризног менаџмента који би управљао фирмама наредних 30 до 40 дана, док се не припреми план њихове реорганизације.

Да је Предузеће за путеве „Крагујевац“ једно од најбољих путарских фирми у Србији показује и то што је са око 450 стално запослених добило признање Републичког завода за развој, а то му је омогућило да се и у 2010. години нађе међу 100 најуспешнијих колектива у Србији. У витрине предузећа је стигла и Ђурђевданска награда Скупштине града Крагујевца за изузетно остварење у области привреде. За успешно руковођење колективом инж. Љубиша Живковић, директор ПЗП „Крагујевац“, добио је повељу „Капетан Миша Анастасијевић“ као најбољи менаџер у јавном предузетништву. Али, шта то све сада вреди.

М. ЂЕВИЋ

ТЕРЕТ ДВАДЕСЕТ ХИПОТЕКА

Вредност преко 100 милиона евра

Предузећа „Нибенс групе“ оптерећена су и хипотекама „тешким“ више од 100 милиона евра. Један од проблема је то што је имовина једне фирме стављана под хипотеку на име кредита који је подигла друга фирма из групације. И тако у круг. Иначе, већински власник групе Мило Ђурашковић једном фирмом куповао је другу кроз процес приватизације, па су сва предузећа вишеструко увезана.

Девет предузећа из ове групације била су, а нека још јесу, оптерећена са укупно 20 хипотека, тешких 72 милиона евра и још 4,64 милијарди динара. Једна од највећих појединачних хипотека стављена је на имовину ПЗП

„Врање“. Успостављена је у корист Интеза банке по основу кредита који је ПЗП Ниш подигао у износу од 10 милиона евра.

Осам хипотека стављено је на имовину фирме „Будућност“ из Прешева. Хипотеке су уписане у корист нишке АИК банке као обезбеђење по кредитима од 3,65 милијарди динара и још милион евра, који су одобрени за четири друга предузећа у групацији.

„Војводинапут-Бачкапут“, чији је формални власник ПЗП „Ниш“, над својом имовином има три хипотеке, а ни једна не служи као обезбеђење њених, већ туђих дугова. Иначе, пореска полиција поднела је кривичну пријаву против тројице директора Предузећа за путеве „Ниш“, које је део „Нибенс групе“, због сумње да су утајом пореза оштетили републички буџет за 46,1 милион динара.

Пише Слободан Цупарић

УПРАВНИ ОДБОРИ У ЈАВНОМ СЕКТОРУ

Букагије за Србију

Голим оком се види превелики партијски утицај приликом постављања партијских људи у управне одборе јавних предузећа. Партијска чланска карта свуда игра важну улогу, али не као у Србији – пресудну. Иако странке на власти најављују да ће до краја године започети већ очекивану деполитизацију унутар управног одбора јавних предузећа, из опозиционих редова тврде да нико озбиљан у Србији не верује у причу о деполитизацији и департизацији; да овде нема институције која није под директном контролом режима, а они сада ову причу покрећу како би скренули пажњу с правих проблема.

У таквом политичком, друштвеном и предизборном контексту Влада Србије најављује да ће у наредним данима размотрити једну меру која би требало да успостави професионално руковођење јавним сектором, а то је укидање управних одбора. Колико би то спречило да јавна предузећа буду „мека“ за страначке кадрове, а у великој мери и растеретило буџете – државни и локални самоуправа?

Садашњи модел управљања јавним предузећима је налице наказне страначке државе, каже за „Крагујевачке“ Миодраг Радојевић, истраживач сарадник у београдском Институту за политичке студије. – По начелу да победнику припада све након избора, владајуће странке заузимају јавна предузећа као једну врсту плена. Из њих се по разним основама исисава државни новац за страначке потребе, али је добар његов део завршио у приватним џеповима – што поприма размере крупне и системске корупције. Таква пракса је омча око врата за државу и не може се више гурати под тепих, јер је произвела стравичне последице по српску привреду. Наиме, највећи број јавних предузећа, иако имају монополски положај на тржишту, послуже с губицима, а тај цех плаћају грађани.

Радојевић даље подсећа да је Влада Србије већ донела одлуку да се директори јавних предузећа постављају након конкурса, а како ствари стоје, размишља се и о укидању управних одбора. Симптоматично је, вели, и то да о овом питању не постоји сагласност у оквиру владајуће коалиције.

Лично бих покушао да се изборимо за то да и директори буду именовани по чисто стручним правилима или да управни одбори мора да се састоје од представника супротстављених странака, па да контролишу једни друге, предлаже Љубиша Рајић, професор Универзитета у Београду. – Али, бојим се да ће на крају све то да буде једна велика празна прича и да ће контрола политичких странака над јавним предузећима остати и даље, јер су им она изванредан извор прихода.

Аналитичар Бранко Радун тврди да се укидањем управних одбора неће спречити страначко мешетарење приликом запошља-

вања кадрова. Управни одбори, по његовим речима, најчешће нису то што би требало да буду, али без њих би директори и људи на челу тих институција били још мање обазриви. Конкретније, било би им олакшано да манипулишу, намештају тендере...

„Игра“ за поене

Предлог УРС-а о укидању управних одбора у јавним предузећима први је јавно оспорио Ивица Дачић, називајући га демагошким. „Регионалци“ су реаговали поруком да укидање управних одбора није демагогија, већ је реч о томе да држава треба да има надзорну улогу у јавним предузећима, а да управљање мора да буде препуштено професионалцима. Ко је ту у праву? – У праву су они који тврде да управљање предузећима

мора бити препуштено професионалном руководству, а да држава, наравно, може увек да има увид у финансијско пословање, сматра Љубиша Рајић. – Али, питање је само да ли ће се то и спровести. Нисам убеђен да Ивица Дачић то брани из начелних разлога, али у овом тренутку ми се више свиђа предлог УРС-а, иако мислим да ни они то нису затражили из неких великих начелних разлога, јер вероватно рачунају да до тога неће ни доћи, да ће на крају и даље остати управни одбори у којима ће седети њихови људи – али им то може донети поене на предстојећим изборима.

Бранко Радун верује да је све ово део УРС-ове предизборне кампање, којом желе да добију

У политичком животу ове земље доминира приземна демагогија посипања пепелом, а недостају идеје и нова решења. Зато иницијатива УРС-а може бити повод да се отвори и неопходна стручна расправа о реорганизацији управљања у јавним предузећима, тврди Миодраг Радојевић из Института за политичке студије

ПРОТЕСТ НОВОСАЂАНА

Накнада за нерад

Председница одборничке групе УРС-а у Скупштини Новог Сада Маја Гојковић затражила је недавно од градоначелника Игора Павличића да иницира укидање управних одбора јавних и комуналних предузећа и установа чији је оснивач овај град. По њеним речима, та тела ништа не раде, а грубо рачунајући, око 500 људи у њима оптерећују градску касу за бар 90 милиона динара годишње.

поене у јавности. Значи, ништа се суштински неће мењати, а ствара се, вели, привид неке промене – или залагање за њу. Радун тврди да су у праву они који критикују да је ово политичка реторика, заправо почетак преизборне кампање.

У српској политици у последње време заострава се и политички речник, а почињу да се потезу и тешке речи, каже Миодраг Радојевић. – Расправа између странака понекад делује као вербални револурашки обрачун. У том говору често преовлађује емоција, а не разум. Уместо да се прича о важним проблемима као што су начини решавања економске кризе, политичари лопту пребацују на споредни колосек и на личне двојоје. За грађане је веома важно да се рационализује управљање јавним предузећима, без обзира на то које ће странке имати највећу заслугу. Они ће тада имати јевтиније и квалитетније услуге.

У ПОЛИТИЦИ ЗАРАД ЛИЧНИХ ИНТЕРЕСА: ЉУБИША РАЈИЋ

ништа променило јер би владајуће странке и даље несметано и дискретније контролисале јавна предузећа.

– Треба, дакле, наћи рецепт или равнотежу да странке задрже надзорну и управљачку улогу у јавним предузећима, а да се, с друге стране, она деполитизују, односно повећа њихова ефикасност, процењује Миодраг Радојевић. – Држава се, наиме, показала као лош газда и поставља се питање: треба ли мењати самог домаћина, ићи у процес приватизације, или мењати неке његове навике.

■ Маскирање и шминка

Предлог УРС-а да се у јавним предузећима укину управни одбори у опозицији је проглашен демагогијом, политичким триком, предизборном преваром, маркетиншким игром... Није ли овде кључна дилема да ли је предлог добар, а не да ли је у питању предизборна кампања?

– Верујем да је битно и једно и друго, уверен је Бранко Радун. – Јер, ако је у питању само предизборна кампања, онда можда њима није ни битно да предлог успе него, ето, да пласирају нешто што би јавност хтела да чује, а што, заправо, суштински не мења ствари. Јавности је већ доста приче о управним одборима – сита је већ тога. УРС-ов предлог долази сада у тренутку када људи желе неке промене, а ово је управо само маскирање и шминка. Значи, по момом: мењамо све да би све остало исто.

Миодраг Радојевић подсећа да постоје утицајна легитимна теоријска гледишта која политичке странке посматрају као организације које се, пре свега, боре за власт. Дакле, према том становишту, све њихове акције могу се посматрати са те утилитарне позиције.

– С друге стране, политичке странке су и удружења или организације грађана, које каналишу и одређене захтеве друштва. Из тог разлога држим да је релевантно да ли је одређена иницијатива срачуната на подизање политичког рејтинга. Важније је да страначке иницијативе донесу бољитак у животу грађана. Тим пре што у политичком животу Србије доминира једна приземна демагогија посипања пепе-

НАЛИЧЈЕ НАКАЗНЕ СТРАНАЧКЕ ДРЖАВЕ - МИОДРАГ РАДОЈЕВИЋ

лом, а недостају идеје, нова решења и иницијативе за друштвене промене. У овом конкретном случају иницијатива УРС-а може бити повод да се отвори неопходна стручна расправа о реорганизацији управљања у јавним предузећима, тврди Миодраг Радојевић.

Реалисти упозоравају да се нико код нас неће добровољно одрећи функције, да Србија сама не може да изађе из зачараног круга уколико то као услов пред нас не буде поставила Европска унија. Владимир Гоати из организације „Транспарентност Србије“ поручује да нам треба озбиљан хируршки рез. Јер, док не будемо смањили број функционера и док управа не буде професионализована, као у Немачкој, Француској или Италији, не пише нам се до-
бро.

ТЕРЕТ И ЗА БОГАТИЈЕ ДРЖАВЕ

„Златне коке“

Управни одбори одавно су у јавности постали синоним за добро плаћен посао на коме се, по правилу, мало или ништа не ради. Искључива улазница за та места била је партијска књижица. Према грубој рачуници „Политике“, држава годишње за око 5.000 чланова управних одбора 713 јавних предузећа издваја више од три милијарде динара. Управни одбори у просеку броје око седам (има их и са 11 чланова) који добијају месечну надокнаду до 39.000 нето, што је бруто око 54.000 динара.

ЛОКАЛ „КОД
САОБРАЋАЈЦА“ КОЈИ СЕ
ПРОЦЕЊУЈЕ НА ПОЛА
МИЛИОНА ЕВРА

ГРАД ТРАЖИ ВРАЋАЊЕ ИМОВИНЕ

Огаздили се и - профитирају

Локална самоуправа покренула је спорове за враћање 50 локала који су својевремено дати на разним предузећима на привремено коришћење. Међу њима су и ТП „Србија“, „22. децембар“ и Робне куће Београд, која су продата новим власницима, иако су локали укњижени као власништво града

Најаве о доношењу закона о јавној својини и реституцији подстакле су надлежне у градској власти да се још активније ангажују на евидентирању подржављене имовине, као и покретању спорова за враћање пословног простора који је својевремено уступљен на коришћење разним градским предузећима. Иако су локали укњижени као власништво града, приватизацијом тих предузећа они су продати новим власницима, који их сада користе или издају под кирију. Због тога је град покренуо спорове како би вратио у власништво више од 50 локала у центру, који су бесправно продати током приватизације, а чија се вредност процењује на више од три милиона евра.

Начелник Стамбеног одељења у Градској управи за имовину Дејан Искреновић каже да се још пре 14 година почело са прикупљањем документације и покретањем захтева за враћање онога што припада граду. Реч је о имовини коју је шездесетих година град дао на привремено коришћење Трговинском предузећу Србија, „22. децембар“, као и фризерској, пчеларској и живинарској задрузи.

Потражујемо имовину која је дата на привремено коришћење, што је и наведено у уговору, док се од имовине на трајном коришћењу одустало. Заправо, Уставни суд је донео решење по коме све што је дато на трајно коришћење не може да се врати, па смо све активности усмерили на враћање локала привремено уступљених тим предузећима, објашњава Искреновић.

Десио се, међутим, да су предузећа која су користила локале пропала и продала и своју и туђу имовину новим власницима. Други су, пак, након пропаста, почели да издају у закуп градске локале, а да новац стављају на свој рачун, чиме је град ускраћен месечно за око 100 хиљада евра, које би зарадио по основу закупа.

Искреновић напомиње да град најпре рачуна на повраћај имовине и објеката који су пре више деценија дати на коришћење Трговинском предузећу „Србија“, које је у међувремену приватизовано.

Најаве познате белгијске трговинске компаније „Делез“, која је нови власник „Делта максима“, да планира скорашње преузимање акција и од мањинских акционара ТП „Србија“, изнова је отворила проблем ваљаности приватизације те

фирме, али и подсетила на чињеницу да је град (некада општина Крагујевац) овом трговинском предузећу дала на коришћење 16 објеката, лоцираних махом у центру или у ужем градском језгру.

Како је ТП „Србија“, коју је 2007. године на аукцији купила непозната београдска правница Ана Петковић и то као физичко лице у међувремену постала део „Делта максима“, то су и 16 градских објеката сада формално-правно у поседу новог власника - компаније „Делез“. Град је већ обавестио надлежне и у „Делти“ и у „Делезу“ да пословни и магацински простор који је својевремено ТП „Србија“ уступљен на привремено коришћење напоскон треба да буде враћен граду.

Занимљиво је, каже Искреновић, да је у овом случају ТП „Србија“ уписана као власник земљишта, а град као власник магацинског простора. Упркос томе, поједини су се одважили да користе туђу имовину и за свој рачун издају магацински простор, док на суседном земљишту, које је такође у власништву града, праве стоваришта за шљунак и песак. Земљиште на овој локацији је површине од једног и по хектара, а његова тржишна вредност износи близу 200 хиљада евра.

Исто тако, води се спор за враћање једног од највреднијих локала, којим је некада газдовала ТП „Србија“ а налази се у самом центру града, где је некада био драгстор. Сада је тај простор „Делез“ дао у закуп продавници „Најк“, а његова вредност се процењује на пола милиона евра.

Локална самоуправа очекује и повраћај имовине коју користе Робне куће Београд, ПКБ и овдашња приватизована конфекција „22. децембар“, која је од града добила 14 локала на привремено коришћење. Са појединим корисницима градских објеката воде се судски спорови, а у локалној самоуправи тврде да са извесношћу очекују да ће град, по окончању тих поступака, дефинитивно повратити власништво.

Велики је проблем и то што су многи локали национализовани после Другог светског рата и дати граду на коришћење, али ће их после доношења Закона о реституцији град вратити старим власницима. Још је већи проблем што су они разним препродајама и ко зна каквим нелегалним заузимањем у туђим рукама, који ће, колико прође предложени нацрт новог закона, ипак постати легални власници.

Г. БОЖИЋ

СМЕШТАЈ ЗА ПОСЛОВНИ СВЕТ

Недостају хотели високе класе

Уз одређене повољности и умањене почетне цене, град нуди инвеститори-ма локације за изградњу лукузних објеката код језера на „Бубњу“, изнад стадиона „Чика Дача“ и недалеко од Правног и Економског факултета, јер Крагујевац тренутно нема довољно адекватних хотела за пословне људе из иностранства

Пише Драган Рајчић

Неоспорно је да Крагујевцу, коме са доласком „Фијата“ прогнозирају економски просперитет, недостаје бар један хотел високе класе, а сасвим је извесно да се број туриста, највише из пословног света, стално повећава. Подсетимо да, према званичним подацима, у овдашњим хотелима има око 600 лежајева, а рачунајући и нерегистрована преноћишта јасно је да капацитети могу бити довољни за смештај гостију, што се не може рећи и та одговарајући квалитет услуга.

Зато и не чуди што је Градском одлуком, која се припрема за подстицај инвестиција у области хотелијерства, предвиђена чак 50 одсто нижа цена закупа земљишта, уз напомену да ће бити повластица и код накнаде за коришћење грађевинског земљишта. Град нуди локације код језера на „Бубњу“, изнад стадиона „Чика Дача“, недалеко од Правног и Економског факултета. Ове локације биће понуђене инвеститорима за изградњу хотела бизнис класе, а од септембра, након седнице Скупштине града, када на дневном реду буду и подстицаји за инвеститоре, заинтересовани улагачи имаће повластице у виду 50 одсто ниже цене за закуп земљишта.

Позив за нови „Холидеј ин“

Међу тим локацијама је и парцела на језеру Бубањ, где је требало да буде изграђен хотел „Холидеј ин“, од чије изградње се одустало због споре конверзије земљишта, како тврди члан Градског већа задужен за инвестиције и развој, Небојша Васиљевић, мада је недавно постигнут договор са сувласником (град и „Арена моторс“) на делу парцеле која данас чека новог купца. „Арена моторс“, некадашња „Застава промет“, властела је град да формира ценовник и пронађе инвеститора који је заинтересован за градњу хотела, а по добијању продајне цене лако ће се раскусурати.

Према речима Ђорђа Ђелића, члана Економског тима странке која је носилац власти „Заједно за Шумадију“, Крагујевац бележи значајан раст броја ноћења туриста, пре свега из сектора пословног туризма.

Неспорно, граду је неопходан угоститељски објекат из редова светских реномираних хотелских ланаца, који би задовољио све стандарде иностраног пословног туристе и савременог пословног човека.

Град је имовински и урбанистички, кроз планску документацију, припремио локацију од око 53 ари за будући хотел бизнис класе на једној од најатрактивнијих позиција у граду, на обали језера Бубањ. То је у близини Спортске хале „Је-

РЕНОВИРАЊЕ ХОТЕЛА „КРАГУЈЕВАЦ“ БИЋЕ ЗАВРШЕНО ДО КРАЈА ГОДИНЕ

зеро“, непосредно уз Лепенички булевар, који, уједно, представља улаз у град Крагујевац из правца аутопута ка Баточини. Предвиђено је да се будући хотел простире на површини од 7.600 метара квадратних.

Чињеница је да убрзани привредни развој на челу са инвестицијом компаније „Фијат“ и почетак радова на формирању кооперативне индустријске зоне на локацији некадашње касарне у Грошници, уз значајно позиционирање „Шумадија сајма“, подстакло власнике приватних хотела да крену са реконструкцијом и доградњом три, за сада, највећа хотела у Крагујевцу: „Крагујевац“, „Шумарице“ и „Зеленгора“, подсећа Ђелић.

Приватници не губе време

Ваља рећи да праву експанзију доживљава и сектор пансионског смештаја, гарни хотела и мањих сличних угоститељских објеката. Само је у претходних неколико месеци отворено је неколико таквих, међу које Ђелић убраја хотеле компаније „Три О“ и Хотел „Женева лукс“.

Очекујемо да ће се за локацију на језеру Бубањ убрзо јавити инвеститор из редова светски реномираних хотелских ланаца, који ће изградњом хотела у Крагујевцу постати незаобилазни партнер свим пословним људима који буду долазили у центар Шумадије.

Град ће, такође, понудити одличне услове и потенцијалним инвеститорима који ће градити хотеле са четири звездице. Креира се читав сет подстицајних мера, а Ђелић напомиње да је у плану умањење почетне лиценцијационе, и до 50 одсто, цене за локације на којима ће се градити ексклузивни објекти. Исто тако, биће обезбеђене повољности за инвеститоре и у делу накнаде. Град ће на тај начин жртвовати део средстава која ће се сигурно вратити, рачунајући економску исплативост пројекта.

Иначе, већина власника постојећих хотела тврди да има попуњеност смештајних капацитета од 80

одсто на годишњем нивоу, што представља изузетан пословни резултат.

Поред језера Бубањ, сматра се да инвеститорима може бити привлачна и друга локација, која је у близини, изнад Правног и Економског факултета, преко пута „Женева лукс“. Не треба занемарити ни понуђено земљиште изнад стадиона „Чика Дача“, које је недавно понуђено једној компанији из Аустрије. Незванично се чуло да је страни инвеститор био заинтересован за парцелу у центру града, недалеко од „Перона“, где није предвиђен хотел. Додуше, према актуелном плану „Продор“, који се убрзано ради (подземна гаража и централни градски трг на око 1,6 хектара), тек око двадесетак ари предвиђено је за продају, а дозвољена је и градња пословног торња, са минимумом осам спратова, у оквиру кога је могућ и хотел.

Ђелић, на крају, подсећа да је Крагујевац највише туриста посетило 1988. године, годину дана уочи рекордне производње од 220.000 возила. Ако се узму у обзир најаве да би толико возила требало да се достигне у „Фијат аутомобили Србија“ већ идуће године, не чуди што су крагујевачки хотелијери већ започели реконструкције. Тако је, примера ради, фирма „Три О“ из Аранђеловца, која је купила објекте некадашње штампарије „Никола Николић“ у стечају, у доласку „Фијата“ препознала шансу за бизнис и отворио хотел намењен, пре свега, пословним људима. За нешто више од месец дана, колико хотел са 24 апартмана и 39 постеља ради, највише гостију било је из Италије, а према саопштењу менаџмента хотел је управо отворен за италијанске стручњаке који раде у компанији „Фијат“.

Такође, у реновирање Хотела „Крагујевац“ уложе се два милиона евра. Радови ће бити завршени до краја 2011. године, када ће фасада и ентеријер добити потпуно нови изглед, а објекат ће имати панорамским лифт и ресторан на последњем спрату.

СПОРНИ БЕСПЛАТНИ УЏБЕНИЦИ

Књига нема ни у школама ни у књи

Родитељи су задовољни што „на ову скупоћу“ неће морати да издвоје још и неколико хиљада динара за комплете књига. Међутим, бесплатни уџбеници још нису стигли у школе

Пише Марија Обреновић

Д о 1. септембра остало је још свега неколико дана, али већина родитеља крагујевачких првачића ових дана обављају само „психичке“ припрема за полазак детета у школу.

Прликиом уписа нам није речено шта би требало да купимо. Уџбенике ће деца добити бесплатно када пођу у школу. Тада ће нам сигурно рећи и шта је потребно да се купи од школског прибора, па сам, за сада, својој девојчици набавила само школску торбу, прича мама будућег ђака.

Међутим, питање је да ли ће 1.700 крагујевачких првака 1. септембра на школским клупама дочекати буквари. Министар просвете Жарко Обрадовић пре неколико дана најавио је да ће бесплатни уџбеници стићи до почетка школске године и да „све иде планираним током“. Чињеница је, међутим, да од када је пројекат бесплатних уџбеника кренуо књиге ни једном нису у школе стигле на време.

Буквар купују „за успомену“

Додатни проблем је што читаву причу од првог дана прате бројне контраверзе. Препуцавања између издавача и Министарства понављају се из године у годину, а

противници читавог пројекта су, чини се, све гласнији.

Највећи противници пројекта бесплатних уџбеника су изгледа они који од овог посла највише зарађују, а то су издавачи. Чињеница да Министарство просвете кроз своје „сито“ најпре „просеје“ који ће уџбеници моћи да се нађу у школама не иде им на руку. Поред тога, учители немају више онолику слободу да бирају по којим ће књигама предавати како што је то био случај раније.

Сада стручна већа, односно сви предавачи на нивоу једног разреда, заједно бирају који ће уџбеници у школи бити у употреби. На тај начин постиже се својевр-

сна стандардизација у школи, односно сви ученици једног разреда на нивоу исте школе уче из истих уџбеника.

Раније су учители сами бирали по којим ће уџбеницима предавати, па није био редак случај да изабере уџбеник једног, а радну свеску другог издавача. Такође, имали смо ситуацију да у два одељења исте школе деца исти предмет уче из потпуно различитих књига. Ни мало логике није имало ни то што су једне године за један предмет бирали једног издавача, а друге други. Већина аутора, међутим, уџбенике ради поштујући континуитет градива, објашњава Радојко Дамјановић,

начелник Школске управе у Крагујевцу.

Противници пројекта бесплатних уџбеника, међутим, управо континуитет у раду наводе као аргумент против пројекта бесплатних уџбеника.

Чињеница је да градиво једног разреда није целина коју треба научити и никада више не употребити. Концепт по коме деца сваке године морају да врате уџбенике не дозвољава им да те књиге наредне године користе како би се евентуално подсетили неких лекција које су основ онога што у том моменту уче, каже учитељ у једној од крагујевачких основних школа.

НЕНАД МИЛОВАНОВИЋ, ДИРЕКТОР ОШ „МИРКО ЈОВАНОВИЋ“

Родитељи су, ипак, прилично задовољни због чињенице да „на ову скупоћу“ неће морати да издвоје још и неколико хиљада динара за комплете књига.

Свакако да је велика уштеда. Сви заборављају да полазак детета у школу не значи само куповину свески, оловки и књига, већ и нових патика, ципела, па нове гардеробе... Уштеда од неколико хиљада динара, колико уџбеници коштају, није мала. Дете ми ове године полази у први разред и врло сам срећна што наредне три године нећу морати да бринем око куповине уџбеника. Надам се да ће и када буде кренула у четврти разред стићи на ред да ни тада не купујемо школске књиге, каже Катарина Марковић, чија девојчица ове године креће у школу.

Бесплатне уџбенике ове године ће у Крагујевцу, поред првака, добити и ученици другог и трећег разреда, док ће у Београду, захваљујући тамошњој локалној самоуправи, за све основце књиге бити бесплатне. Ову чињеницу неки виде као спорну.

То, на неки начин, представља дискриминацију. Нико није водио рачуна да се то може схватити као порука да су деца у Београду важнија од дечака и девојчица у ос-

ЂАЧКИ „УДАР“ НА БУЏЕТ

У књижду са торбом пара

Да је септембар месец највећег удара на кућни буџет најбоље знају родитељи који имају школараца. И они чија ће деца бесплатно добити уџбенике, а не планирају да купују нови ранац, остаће без хиљадарке у цепу. Толико ће, наиме, морати да издвоје за свеске, оловке, бојице, нову перницу и блокове за цртање.

За једну свеску, у просеку, треба издвојити тридесетак динара, док луксузније, чије корице красе популарни ликови из цртаних филмова, коштају и

око 200 динара комад. Дрвене бојице солидног квалитета коштају педесетак динара, а двоструко више треба издвојити за темпере, фломастере или водене боје. Пернице се у кинеским радњама могу наћи и за стотинак динара, а оне фирмиране, опремљене оловкама и бојицама, могу коштати чак и читавих 5.000 динара.

Цене школских торби такође су врло шаролике. Ранац из „прошлодишње колекције“ у књиждари „Мост“ може се пазарити и за 700-800 динара, али зато родитељи чији се „принчеви“ и „принцезе“ одлуче за најновији модел из „дизни“ колекције без 5.000 динара не треба да улазе у продавницу.

Тачно толико треба издвојити и за најјефтинији комплет уџбеника. Међутим, колико заправо треба издвојити за уџбенике ђаку родитељи ће рачуницу свести тек када изађу из књиждаре. У просеку, за сваки уџбеник мораће да плате око 500 динара. Међутим, уџбеници за стране језике, који се обично наручују од издавача из иностранства, могу да коштају и око 1.000 динара. Највећу главољу, када је куповина уџбеника у питању, имаће изгледа родитељи гимназијалаца. Наиме, комплет књига за први разред гимназије кошта равно 11.000 динара!

Када би ту трошковима био крај родитељи би можда некако и прогурали месец, али већина њих прича да тек након првог школског дана крену намети - ужине, динар за ово и оно, па екскурзије, зимовања...

ЂАЧКЕ ТОРБЕ ОД 700 ДО 5.000 ДИНАРА

СУДБИНА МАЛИХ СЕОСКИХ ОДЕЉЕЊА

Школе опстају и без ђака

Чак и у случају да Министарство прекине са финансирањем малих школа, град ће задржати постојећу мрежу и преузети финансирање како би сеоске школе, чак и оне мале, опстале, каже Драгослав Милошевић, члан Градског већа за образовање

Хоће ли школа у Букуровцу ове године опстати питање је на које ће се одговор знати првог септембра. Рад школе, наиме, зависи од тога хоће ли ове године бити првака. Ово издвојено одељење школе „Вук Караџић“ имало је лани само једног ученика, који је у јуну успешно завршио четврти разред. Слично питање може се поставити и за школу „Наталија Нана Недељковић“ у Ациним ливадама, коју је пре неколико месеци напустио њен једини ђак - такође четвртак.

Судбина двадесетак школа у околини Крагујевца неизвесна је, ако је веровати престоничким дневним новинама. Да мала исту-

рена одељења од идуће школске године неће постојати писале су недавно „Вечерње новости“, а ових дана причу су на свој начин интерпретирали и неки други дневни листови.

Скупштина града недавно је, међутим, усвојила документ о мрежи основних школа на територији града, којим је досадашње стање само потврђено, а тиме и опстанак сеоских школа које имају које имају мање од 20 ученика.

Осам школа са мање од пет ђака

Полемике око тога треба ли Србији овако „разуђен“ образовни

систем трају годинама. Приче о рационализацији мреже појављују се у медијима најчешће уочи или након доласка представника ММФ-а у Србију. Јасних и конкретних сигнала из Министарства просвете о томе да би мале школе требало укинути, међутим, нема. У овдашњој Школској управи наводе да никакав допис са било каквим упутством за рационализацију мреже основних школа није стигао.

Додуше, иако децидних наредби за укидање нема, Министарство годинама, на разне начине, сугерише локалним самоуправама да мале школе „избришу“, нудећи кроз разне пројекте бесплатне аутобусе за превоз ученика да обложних већих школа.

Драгослав Милошевић, члан Градског већа за образовање, каже да је Министарству просвете документ који је Скупштина града на једној од претходних седница усвојила и да су просветне власти у Београду „аминувале“ да мрежа

ГРАД ЋЕ ФИНАНСИРАТИ СЕОСКЕ ШКОЛЕ. ДРАГАН МИЛОШЕВИЋ ИЗ ГРАДСКЕ УПРАВЕ

ИСТУРЕНО ОДЕЉЕЊЕ ШКОЛЕ „НАТАЛИЈА НАНА НЕДЕЉКОВИЋ“ У ВИЊИШТУ

школа на територији града остале оваква каква јесте.

Скупштина града донела је овај документ сматрајући да се тиме остварује право на једнакост образовања, али и стварају услови за опстанак младих на селу, је развијеност мреже школа важан ресурс за град. Сматрам да је погрешна стратегија рационализацију вршити на уштрб квалитета и равноправности у образовању. Чак и у случају да Министарство одлучи да прекине са финансирањем малих школа, град Крагујевац ће задржати постојећу мрежу и преузети финансирање како би

сеоске школе, чак и оне мале, опстале, каже Милошевић.

У околини Крагујевца има 20 школа које имају по десет или мање ђака, а још осам је оних са мање од 20 ученика. Мање од пет ученика током прошле школске године, према подацима Школске управе, имале су школе у Доњој Сабанти, Горњим Комарицама, Букуровцу, Ациним ливадама, Вињишту, Великим Пчелицама, Великој Сугубини и Опорници. Мале сеоске школе углавном су четворогодишње, па се настава изводи „комбиновано“ - тако што исти учитељ у исто време држи наставу

АГОНИЈА „СВЕТЛОСТИ“ И ДАЉЕ ТРАЈЕ

Предузеће мртво, лист излази

У сабласно празној „Светлости“ више нема ни штрајкача – седе у кућама и мозгају како да плате високе судске таксе по правноснажним пресудама у њихову корист, од којих никакве вајде немају, јер је предузеће већ 300 дана у великој блокади. Главномандујући, Гвозден Јовановић, пак, каже да „Светлост“, која и даље редовно излази, није пропала и да су то новине „за нека друга, боља времена“

Пише Гордана Божић

Сваког четвртка на киосцима се појављује „Светлост“, иако су канцеларије овог недељника већ месецима сабласно празне, без и једног новинара или било ког запосленог, а рачун 300 дана у блокади (286 непрекидно) са свотом од скоро четири милиона динара. Једини човек који редовно, из Горњег Милановца, долази на посао је Зоран Прокић, помоћник в. д. директора, односно Гвоздена Јовановића. Остали запослени, њих четрнаесторо, који већ шест месеци штрајкују, пошто им газде више од годину дана нису дали плате, седе код кућа. У почетку протеста, новинари су свакодневно долазили у редакцију, али су после неког времена престали – од седења у редакцији нису имали вајде, а само су себи стварали трошкове.

Просторије на првом спрату зграде које припадају „Светлости“ су закључане, телефони одавно искључени, нигде живе душе. Само се уторком увече, када се преламају новине, упали светло у графичкој редакцији, где неки људи обављају тај посао. Једино што је свакодневно отворено је шалтер за читуље, у приземљу, али ту не

раде људи из „Светлости“ већ из најмљене агенције. У импресуму новина, које ипак редовно излазе, и даље стоје имена свих новинара и осталих радника, а на том списку су и почивши и они који су дали отказ, као да сви редовно долазе на посао и пишу текстове.

■ Сви су дигли руке

Оваква ситуација, по свему судећи, нимало не смета главномандујућем – магистру Гвоздену Јовановићу, који је председник Управног одбора предузећа, директор, вршилац дужности главног и одговорног уредника и приде колумниста, који у сваком броју „пише“, односно потписује, текст на петој страни овог некада угледног недељника.

Запослени у „Светлости“, који такав статус имају само на папир и за које више нико и не пита, изгубили су сваку наду да ће их било ко заштити, а камоли да ће им икада бити исплаћене заостале зараде и доприноси.

Иако су поднели тужбе суду, очекујући да ће правоснажне

пресуде „натерати“ газде да им исплате оно што су зарадили, штрајкачи ни сами више у то не верују. Да зло буде веће, почела су да им стижу решења за плаћање судске таксе која, у зависности од износа који им се дугује, није испод десет хиљада динара. Под

ДРАГАНА ЧАБАРКАПА,
САВЕЗ СИНДИКАТА
НОВИНАРА СРБИЈЕ

МЕСЕЦИМА ВЕЋ
ВРАТА РЕДАКЦИЈЕ
СУ ЗАКЉУЧАНА

претњом принудне наплате, дужни су да плате у року од осам дана, јер ће им у супротном бити пописане ствари у 50 одсто већој вредности од наведене таксе. Како нико од оних који, формално, још увек штрајкују, није нашао никакав посао и једва прехрањују своје породице, тешко да ће моћи да испуне ову обавезу.

Председник Синдиката „Светлости“ Срђа Рихтеровић каже да немају никакве контакте са фирмом и да више и не долазе јер немају новца за доласке.

– Ово више нема никаквог смисла. Чекамо одлуку суда, а и када је добијемо од кога да наплатимо наша потраживања, када је рачун фирме у блокади већ скоро годину дана, а већи део имовине под хипотеком, објашњава Рихтеровић, потврђујући да нико од његових колега није нашао други посао.

Изгубили су веру у државне институције, али највише су озлојеђени понашањем новинарских удружења, која су од почетка дигла руке од њих. УНС и НУНС су из својих фотеља у Београду упутили „снажан“ протест због притисака и увреда новинара, које су трпели од појединих чланова Управног одбора „Светлости“ и, по свему судећи, тиме је за њих овај случај био завршен.

■ Несолитарност колега

Једино се ангажовао Синдикат новинара Србије, а председница Драгана Чабаркапа лично је ишла у Инспекцију рада и обавештавала надлежне о ситуацији у овом приватизованом медију. Она каже да је, тренутно, у центру пажње Медијска стратегија, али да се њом неће решити проблеми у медијима.

– Ми причамо о ономе што се догађа у слободним медијима који би требало да бране јавни интерес, а не гледамо шта се догађа са људима који ту раде. Поготово су ујасне приче оних који раде у приватизованим медијима. „Светлост“ је један од таквих приме-

ра. Власник је купио новине, а запослени који су радили свој посао нису добијали плату. Дакле, крши се закон. Ја сам тим поводом долазила у Крагујевац, била у Инспекцији рада, одржали смо неколико конференција за новинаре, обавестили смо УНС, НУНС, Европску федерацију новинара, чак сам обавестила и председника Србије. Значи да о овом случају сви све знају и сви се прави људи, као да се ништа не догађа, каже Чабаркапа.

Она додаје да је Синдикат новинара Србије још прошле године покренуо иницијативу да се промени закон и да уколико послодавац не исплати плате запосленима мора да гарантује својом имовином.

То су људи који имају огромне паре, врше разне трансакције и уз то сви знају ко су они, тврди Драгана Чабаркапа, наводећи да су јој, када је приликом посете крагујевачкој редакцији била у Инспекцији рада, рекли да „сви знају ко је Гвозден Јовановић“.

– Мене уопште не занима ко је Гвозден. У Србији има много таквих Гвоздена, али новинари уопште нису заштићени од таквих људи. Не постоји грански колективни уговор. Постоји закон, али док ми стигнемо до закона и примене тог закона прођу године и

ГВОЗДЕН ЈОВАНОВИЋ
НЕ ХАЈЕ ШТО ЗАПОСЛЕНИ
НЕ ДОЛАЗЕ НА ПОСАО

дотле се све изгуби. Зашто не постоји грански колективни уговор – па зато што држава није направила амбијент. Међутим, велики део одговорности је и на новинарима, који су се 90-их година борили за слободу медија и изборили себи статус, а данас их баш брига за колеге.

Наше колеге, угледни новинари, чланови релевантних новинарских удружења УНС-а, НУНС-а, АНЕМ-а, причају о слободи медија, а не желе да уђу у преговоре о потписивању гранског колективног уговора. Чињеница је: држава, а ни та релевантна удружења ништа не чине да заштите колеге, а без професионалне, радне и економске сигурности новинара све друго је безначајно, сматра Чабаркапа.

Она тврди да су новинарска удружења постала предузећа која функционишу искључиво зарад свог опстанка, наводећи податак да је годишњи приход Синдиката новинара Србије мањи него што УНС месечно издваја за своје плате.

Такође, НУНС је недавно почео да обавештава на свом сајту о бесплатној правној помоћи за коју су, иначе, добили велику донацију. То, практично значи, тврди наша саговорница, да су у Србију стигле огромне паре за помоћ медијима, али до људи којима су оне стварно потребне није стигло ништа. Где је ту помоћ колегама, пита се она. Наша професија умире, а нико не жели да нам помогне – ни колеге, ни држава.

Наравно да смо желели да чујемо коментар Гвоздена Јовановића на све ово, као и да нам каже шта планира да уради са „Светлошћу“, тим пре што су се пронели и гласови да излази види у продаји овог предузећа, али је он одбио да разговара.

– Слободно напишите да не желим да причам са новинарима. „Светлост“ није пропала, то је новина за нека друга, боља времена, поручио је магистар Јовановић из баште „Зеленгоре“, вероватно се ту припремајући за „писање“ колумне за следећи број.

„СНАПЛАЖЉИВОСТ“ ВЛАСНИКА

Пословање преко туђег рачуна

Због великих дуговања предузећа „Светлост“, која су им блокирала рачун и онемогућила пословање, осим нових људи за прављење новина, ангажоване су и маркетиншке агенције, преко чијих рачуна је уплаћиван новац од читуља, реклама и огласа.

Прва је била ангажована Агенција „Лого АДТ“, али пошто је пословање било незадовољно њеним радом раскинут је уговор о пословно-техничкој сарадњи. Било је предвиђено да „Лого“ добије на коришћење пословни простор, да задржи 20 одсто прихода, 20 одсто уплати на рачун „Светлости“, док је преостали новац са рачуна Агенције коришћен за трошкове и плате нових сарадника.

Власник ове агенције Љубиша Јовановић каже да је уговор раскинут једнострано, али да је он и пре тога знао да му се тако нешто спрема. Иако су му рекли да су били незадовољни бројем реклама, Јовановић тврди да је директор, мимо његовог знања, оглашивачима давао бесплатне рекламе, иако је са Агенцијом већ било уговорено да оне иду по одређеним ценама.

Након раскида са „Лого АДТ“, ангажована је Агенција „Гребовић“, која се задржала само један дан, а на њено место дошла је „О Негатив“, која обавља исти посао као и њени претходници.

Да упрок вишемесечној блокади рачуна „Светлост“ и даље послује потврђује редовно штампање и излажење листа. Последњи пут рачун је блокирала Пореска управа за износ од око четири милиона динара, због неуплаћених пореза и доприноса, која има хипотеку на приземни део објекта и може у сваком тренутку да је активира. Да ли ће и када то учинити зависи искључиво од одлуке руководства ове институције, које има дискреционо право да то (не)учини кад год жели.

Хипотека је стављена и на подрумске просторије, за кредит који је у име „Светлости“ узела штампарија „Фемели прес“, која, иначе, штампа ове новине. Само је питање времена када ће „Фемели прес“ ући у посед овог простора.

ВОЛОНТИРАЊЕ - ШАНСА ЗА ЗАПОСЛЕЊЕ ИЛИ „ИЗРАБЉИВАЊЕ“

Раде цабе, надају се послу

Пише Јаворка Станојевић

У земљи са милионском армијом незапослених и стотинама хиљада сувишних радних места која чекају да буду угашена сигуран посао је ретка привилегија. Млади људи који завршавају школе и факултете знају да диплома коју су мукотрпно стекли неће импресионирати послодавца, чак и ако су у школовање завршили са високим оценом. Посустала привреда и велика понуда радне снаге дала је могућност послодавцима да

Чак 90 посто младих радило би без надокнаде ако би то значило да ће у догледно време добити стално радно место. Они који у Крагујевцу већ волонтирају томе се потајно надају, иако су свесни да се та жеља неће свима остварити и да запослење више зависи од послодавца него од њихових квалитета

бесплатне радне снаге. И, на крају, ту је питања прихватање ризика да послодавац неће бити задовољан или да ће због пословних проблема одустати од пријема нових радника.

■ Ради и - ћути

Закон каже да је волонтирање организовано добровољно пружање услуге или обављање активно-

подразумева чекање, односно резервација, радног места.

Потврду оваквог става налазимо у чињеница да је троје младих лекара волонтера прихватило, па преко ноћи одустало да о овој теми јавно говори. Одустајање су образложили страхом да би јавним иступом могли угрозити запослење које им је обећано, као и да им је саветовано да не скрећу пажњу на себе, јер многи једва чекају да им помрсе рачуне.

Чињеница да се млад човек који је са високим просеком завршио тежак факултет боји да каже да ради бесплатно да би себи повећао шансе да се запосли доста говори. Понајпре да су нам вредносни критеријуми толико померени да се више не зна ко се чега стиди, а ко се чиме поноси. Оно што боде очи је и истина да су волонтери имали некога ко им је дао улазницу за позицију са које се у добрије чека посао и да тај неко не жели да буде видљив.

У Крагујевцу на евиденцији незапослених, већ годинама, има око стотину лекара. У исто време Клинички центар и Дом здравља вапе за специјалистима. Министарство здравља, међутим, брани нова запошљавања. Пошто је јасно да овакав парадокс неће моћи дуго да се одржи, млади лекари су схватили да на време треба обезбедити бољу стартну позицију. Бесплатан рад, међутим, зна да се одужи, па поједини волонтирају и по неколико година, без изгледа да ће добити прилику да наплате шестогодишње школовање. Иначе, за статус волонтера у КЦ-у потребна је висока просечна оцена на студијама, која не сме бити нижа од осмице, што значи да се у о-

Илустрација: Г. Миленковић

разне послове у крагујевачким Основном суду.

Упркос вољи да волонтирањем дођу до посла, млади не наилазе увек на отворена врата фирми, јер послодавци не показују превелику вољу да им помогну. Бранко Анђелковић, председник Управног одбора Волонтерског центра Крагујевац, каже да, пошто нова законска решења предвиђају да послодавац са волонтером мора потписати уговор и водити његово време проведено у фирми, већина сматра да би од тога имали више штете него користи.

Они размишљају да ће ако приме волонтера морати да ангажују човека који ће и надзирати шта и како ради и евидентирати колико времена проводи на послу. Зато обично долазе до закључка да, док има толико јефтине радне снаге, немају интерес да ангажују волонтера, каже Анђелковић, додајући да је законодавац предвидео да се организовањем волонтерског рада може бавити свака фирма, институција или организација.

Разлог због кога волонтеризам није више заступљен у нашој средини Анђелковић види и у слабој мотивацији младих, али и у неадекватном вредновању и погрешном тумачењу смисла волонтерског рада.

Код нас кад неко жели да волонтира у некој фирми то ради због тога што се нада да ће тако добити запослење. Наде обично темељи на нечијем обећању или се узда да ће његове способности бити запажене, па ће послодавац одлучити да га задржи. У свету волонтерски рад није улазница него одлична препорука за запослење. Тамо се добровољни рад изузетно цени и посебно вреднује, па када у биографији имате велики број сати волонтирања послодавац вас препознаје као особу спремну да допринесе развоју заједнице, али и фирме у којој радите, објашњава наш саговорник.

Анђелковић напомиње да је новим законом волонтирање изједначено са радом. То практично значи да, иако не доноси новчану надокнаду и право на упис радног стажа, волонтирање се признаје као радно искуство приликом запошљавања или конкурсана за лекарску специјализацију.

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА МЛАДЕ

Прилика за студенте

У Канцеларији за младе, која је прошле године организовала радну праксу за 80 студената из Крагујевца, кажу да нису лако пронашли послодавце вољне да младима омогуће професионално усавршавање. Због тога је велики број пријављених остао неангажован.

Према речима координаторке Браниславе Павићевић, намера Канцеларије је била да студенти оду у фирме у којима ће радити посао за који се школују, а не да кувају кафу и буду курири. Међутим, већина послодавца није разумела шта су од њих тражили, па су нудили да пошаљу некога ко би, рецимо, мењао секретарицу која је на одмору.

Иако су студенти који су добили прилику да се испробају у практичном раду били изузетно задовољни, Канцеларија ове године, због бројних пројеката које је започела, није организовала стручну праксу.

Иначе, поред Браниславе која је, као регионални координатор кога ангажује Министарство омладине и спорта, у радном односу у Канцеларији, као локални координатор ради Бранко Ратковић. Иако свакодневно долази на посао, пише про-

јекте и полаже рачуне за свој рад, Бранко је својеврстан волонтер градске управе, јер, од марта, када је престала донација Краљевине Холандије, за свој рад не добија ни динара. Нема чак ни уговор о волонтирању, па свој рад не може уписати у биографију као радно искуство.

пред будуће запосленике постављају високе захтеве. Данас није могуће наћи пристojно радно место без познавања рачунара и знања бар једног страног језика.

Омладини ови услови нису проблем, али већина руши високо подигнуту левницу на препреци радног искуства. Овај услов наметнут је због тога што свако жели радника који већ зна посао. Свесни да немају много избора, многи су спремни да раде и цабе не би ли стекли потребно искуство и добили прилику да покажу шта знају.

Упркос стереотипу о нерадној омладини која живи на родитељској грбачи, чак 90 одсто испитаника „Истраживања о стању на тржишту рада“, које је 2010. спроведено међу учесницима „Виртуелног дана каријере и знања“, казало је да би волонтирало уколико би постојала могућност сталног запослења.

Да би млади радили цабе ако им неко обећа радно место, дакле, није спорно. Питање је, међутим, како наћи послодавца спремног да им пружи шансу. Друга не мање значајна дилема је да ли се млад човек увек може поуздати у дато обећање, јер постоји сумња да се под маском волонтирања може критички покушај да се дође до

сти од општег интереса, за опште добро или за добро другог лица, без исплате новчане накнаде или потраживања друге имовинске користи.

У нашим условима, међутим, то најчешће значи радити нешто цабе зато што очекујеш да наплатиш на другој страни. Преведено на терен незапослене омладине, под волонтирањем се најчешће

ДРЖАВНИ ПРОЈЕКТИ

Прва шанса и пракса

Као меру подстицаја запошљавања држава је, у марту ове године, започела пројекат организовање стручне праксе за незапослене без радног искуства.

У Крагујевцу је, посредством Филијале НЗС, шансу да се обучи за практичну примену теоријског знања стеченог током школовања добило 220 младих људи. Уз скромну надокнаду која, у зависности од нивоа образовања, износи 10, 12 или 14 хиљада динара, млади праксу стичу углавном у државним предузећима и институцијама.

Највише их је у просвети, чак 87, има их и у суду, јавним службама, локалној управи, здравству... Сви они ће, када заврше праксу, добити уверење о радном искуству које ће бити значајна ставка у њиховој биографији.

Љиљана Петровић, директорка Филијале НЗС, каже да су млади одлично прихватили понуђену могућност, али да сви нису могли добити прилику

СУМЊИЧАВИ ПОСЛОДАВЦИ: БРАНКО АНЂЕЛКОВИЋ, ВОЛОНТЕРСКИ ЦЕНТАР

вој струци, ако нисте најбољи, не може радити ни цабе.

■ У свету се више цени

Ни младим правницима, који лакше налазе посао од медицинара, није једноставно да прескоче препреке радног искуства и положеног правосудног испита. Зато и они бесплатно раде по судовима не би ли стекли услове да изађу на стручни испит, вребајући успут прилику да се ухлебе у сигурној државној служби. Тренутно њих 27, без икакве надокнаде, обавља

због ограничења предвиђених пројектом. Кандидати су имали могућност да сами нађу послодавца, а у неким случајевима су послодавци тражили да им НЗС некога препоручи, али је, ипак, последња реч била њихова.

Иако многи тврде да је за праксу, као и за радно место, била потребна веза, економисткиња, која се обучава у једној државној фирми, каже да није тражила препоруку и да су је позвали са бироа.

Имала сам дилему да ли да прихватим позив и радим годину дана за мале паре или да чекам бољу посао. Бојала сам се да, ако искрсне нешто озбиљније, нећу моћи да напустим праксу, али пошто сам сазнала да ми уговор омогућава да одустанем ако добијем запослење одлучила сам да прихватим понуду, каже ова млада жена.

Захваљујући државном пројекту „Прва шанса“ могућност да стекну прво радно искуство од почетка године добило је и 236 приправника из Крагујевца. За разлику од колега на пракси њима, уз нешто виша примања, иде и радни стаж.

ОСМИ ШУМАДИЈСКИ САЈАМ

ПОЉОПРИВРЕДЕ

Крагујевац, 8-11. септембар 2011.

AGROVOJ VODINA
МЕХАНИЗАЦИЈА ДОО
Novi Sad • Srbija

ГЕНЕРАЛНИ СПОНЗОР

BUDUĆNOST

— КЛАНЦА I ПРЕВАДА МЕНА —

1994

ПРИЈАТЕЉ САЈМА

ШУМАДИЈСКИ САЈАМ

ОМИЉЕНА ВОЋКА ШУМАДИНАЦА ОДОЛЕВА СВАКОЈ КРИЗИ

Не дамо шљиву ни за главу живу

Пише Никола Стефановић

И индустријализација, ни инфлације, санкције и вртоглави одлив младих са села, а бигме ни законске новотирије о справљању домаће ракије, шумадијском воћном „брэнду“ не могу стати на пут. Иако више нема оног задругарства из самоуправног социјализма, нити организоване пољопривредне производње, и поред тога што су прерађивачи, попут „Милодуха“ и „Црвене звезде“ нестали у транзицији без краја, шумадијски сељаци не одустају од свог воћног „брэнда“. Штавише, рекло би се да за шљиву нема зиме, те да ће је можда и мањкати, с обзиром на велику потражњу, посебно руских купаца. Но, то важи само за одређене сорте. Наиме, конзумне шљиве, стенлеј, чачанска рана и чачанска лепотица имају апсолутну прођу, али неке, за ово поднебље карактеристичне шљиве, попут мацарке, већ полако одлазе у историју.

Шљива има више него прошле године, тако да мислим да људи нису покрчили воћњаке, нарочито зато што Руси купују и за хладњаке и за сечење, плаћају ону баш крупну и 40 динара, а иначе се креће ту око 30, док је ова мекша за сечење петнаест, каже Саша Милисављевић, откупљивач из Чумића.

Он потврђује да је ова цена за нижу класу шљиве мала, али да њу диктирају руски купци, наводећи као пример да је лани цена за слабији квалитет била осамнаест, а за прву класу двадесет пет, па је ове године на једној страни пала вредност, а на другој скочила.

Потражње има, па се све што се откупи и прода, јер долазе и људи из Крагујевца да пазаре, а ова мекша, ако и претекне, заврши у сушари. Но, да нема ове три сорте и Руса, шљива би била цабе.

■ Најлепше шљиве у целој Србији

Милутин Топаловић и његов брат већ десет година раде на сушењу шљива, а ове године први пут су се посветили и откупу, при чему све залихе шаљу готово истог тренутка за Русију.

За ових месец дана откупили смо око 200 тона, стенлеј и лепотицу. Откупљујемо само прву класу шљиве, по 30-35 динара, мора да буде лепа на око и да има своју карактеристичну боју. Наш купац пошаље камион по већ плаћену робу, ми потоваримо и чим истовари долази за следећу туру.

ГАЈБЕ ИДУ ПРАВО У КАМИОНЕ

СРПСКА „ЛЕПОТИЦА“ ЗА БРАЋУ РУСЕ: МИЛУТИН ТОПАЛОВИЋ ИЗ ЧУМИЋА

САША МИЛИСАВЉЕВИЋ КРАЈ ВАГЕ ЗА ТАЧНО МЕРЕЊЕ ШЉИВА

По речима Топаловића, мештани Чумића почели су да увиђају да морају да постоје одређени стандарди, као и да се производња мора унапредити да би се рад исплатио.

У Чумићу је шљива доминантна и генерације су живеле и живе од те воћке. Е, сад, у међувремену су се променили услови, па су неки почели да схватају да не можеш да садиш воћњак, а да немаш смештајне капацитете, то јест, кад је обереш, да имаш хладњачу у коју ћеш да је ставиш и продајеш за месец дана по вишој цени када је не буде на тржишту. Наши људи су то најзад схватили, прилагодили се и новим сортама, па је квалитет шљиве све бољи и гарантујем да овакве нема у целој Србији.

Топаловић каже да људи још нису почели да крче своје шљиваре јер од тога живе, али да га не би изненадило да се ускоро и то догоди, с обзиром на нов закон о справљању ракије. Иначе, кад је реч о традиционалној сорти која је највише „ишла“ у ракију, мацарки, чини се да је њена судбина у Шумадији запечаћена.

чињеница да власници воћњака плаћају и 1.800 динара дневницу берачима, додуше без хране и превоза. Посла за њих има у континуитету петнаестак дана, а сваки просечно набере 30 до 40 гајбца, јер за Русе свака убрана шљива мора да буде неоштећена боје и са петелком.

■ Чека се нова сорта

На хектар земље обично се сади од 400 до 500 стабала, а по подацима из 1982. године којима располаже Регионална привредна комора у Крагујевцу, у шумадијском округу било је око милион и 450 хиљада стабала. Тај број до 2000. године спао је око милион и 166 хиљада, да би по последњем извештају у 2007. години било регистровано око 220 хиљада стабала више него седам година раније.

По мишљењу Душана Петковића из Удружења за пољопривреду и прехрамбену индустрију Коморе, ти подаци указују да је пољопривреда посустајала у периоду када је наша индустрија била на врхунцу, то јест када је металски комплекс био доминантан, те недвосмислено упућују на преоријентацију пољопривредника на нове сорте шљива.

Некадашња производња шљива заснивала се на аутохтоним

Иако је крајем прошлог века за готово четвртину смањен број стабала шљиве у односу на осамдесете, до 2008. засађено је нових 200 хиљада, а како тврде откупљивачи, чини им се да је шљиве све више. Стенлеј и „чачанке“ најраспрострањеније, али ускоро се очекује и нова сорта која ће, како кажу, квалитетом надмашити све досадашње

Старих сорти готово да више и нема, наишла болест „шарка“ и потпуно је уништила. Не вреди, не може више да донесе род и ако хоћеш да је узгајаш. То је нека врло чудна болест, све изгледа у реду, шљива нормално расте, цвета, приметне плод и у фази зрења само опадне, не дочекавши да сазри до краја.

Иначе, како каже Топаловић, да шљиви „иде добро“ говори и

сортама, типа пожегаче, мацарке, а последњих петнаест до двадесет година доминантне су постале конзумне врсте, попут стенлејке, делом и због тога што је она јако резистентна на вирус шарке, па је давала било какав род. То је, у суштини, било пражено и константним пропадањем прерадних капацитета који су некада могли да прихвате све вишкове и направе мармеладе, цемове, пекмезе, ракије. Због тога се и многи произвођачи алкохолних пића данас везују за друге крајеве Србије где су се задржале те аутохтоне сорте, попут мацарке, која се не може изгледом мерити са стенлејком, али је много

откупљивача и воћара, онда је јасно да су сељаци препуштени сами себи. Због свега тога данас ни немамо никакве податке ни колико је откупљено, ни колико је ко продао, знамо само да сва шљива иде за Русију.

У којој ће мери шљиви одмоћи већ поменути нови закон који забрањује слободну продају ракије и справљање само за личне потребе, Петковић одговара:

Ми смо већ упозоравали да је тај закон преурањен. Да се разумемо, сви подржавамо да се uvede неки ред, међутим тврдимо да тај закон не треба да третира сваког сељака као предузетника. Довољно је било, за почетак, да свако

од њих пријави одређене количине ракије, па да се та ракија узоркује и запечати и ако прође анализе, може се пустити у продају. Овако смо дошли у ситуацију да су готово сви напунили подруме, те ако ове године и не буде проблема, питање је шта ће бити са толиком ракијом наредне.

Иако сељаци и откупљивачи тврде да ће актуелне сорте владати бар наредних 50 година, по незваничним најавама тренутно је у фази признавања нова сорта шљиве до које је дошао чачански воћарски центар и која би требало да буде далеко отпорнија на болести, а истовремено и бољег квалитета од најзаступљеније стенлејке. Напокон, мада је познато да се највише стабала налази у Чумићу, Маслошеву и Страгарима, а одмах потом у Десимировцу, Јарушицама и Лужницама, прецизнији подаци о броју стабала и заступљеним сортама биће познати наредне године за када је предвиђен велики пољопривредни попис.

СЕЉАЦИ СУ ИПАК ПРЕПУШТЕНИ САМИ СЕБИ: ДУШАН ПЕТКОВИЋ

богатија шећером, јефтинија и погоднија за прераду.

Велики проблем, сматра Петковић, је и непостојање организоване производње, складиштења и дистрибуције, те највећи део конзумне шљиве заврши у откупу

Од свих засада на овом подручју, тек десет до двадесет одсто су интензивни, а све остало је по принципу „колико роди“. Просечан годишњи род је, по нашим проценама, између 23 и 26 хиљада тона, а сви капацитети, све хладњаке, скупа могу прихватити једва пет до десет одсто рода. Ако додамо да још десетак одсто воћари сачувају за себе, онда је јасно да седамдесет одсто тржишног вишка иде у откуп. А пошто се све своди на директан, појединачни контакт

Пише Никола Стефановић

ЕКСКЛУЗИВНИ СЕОСКИ ТУРИЗАМ У МАЛОЈ ВРБИЦИ

Кућа Чоловића за веч

На петнаестак километра од Крагујевца, од Кутлова на путу ка Страгарима, налази се село Мала Врбица. Рекло би се, село к'о село. Чак и када се у причу уведе појам сеоског туризма, за овај крај подно Рудника то више није новост, с обзиром да се већ неколико година локални сељани окрећу све више овој услужној грани привреде.

Но, да се границе померају и да осим богате трпезе и домаће ракије, конкуренција тера на нове и оригиналније понуде, говори пример куће породице Чоловић из Мале Врбице. Кажемо куће, а у суштини је реч о огромном домаћинству у оквиру ког постоји чак осамнаест објеката. Међутим, тај податак тек добија на тежини кад се нагласи да једанаест зграда, различите намене, датира из 19. века, што цео овај комплекс чини културно-историјским добром.

Од стране градског Завода за заштиту споменика културе прошле године предложено је да кућа из 1830. буде уврштена у културну баштину, а сем ње Завод је заинтересован и за конзервацију качаре из 1860. године, започиње причу 31-годишњи наследник Чоловића, тачније један од њих, Иван Игњатијевић. Он као и Михајло Ђурчић, који живи и ради у Данској, баштинници су по женској линији, а сем њих на овом пространом газдинству живе и његов ујак, ујна, баба, деда, брат и сестра, те Чоловића, хвала Богу, има још.

Михајло Ђурчић је имао жељу да све ово среди, те је и пре него што смо кренули са овом идејом реновирао неке објекте. За госте смо реконструисали и доградиле један део на кући из 1900. и оно што нас, са сигурношћу могу рећи, издваја од осталих је то што је све што видите овде - аутентично. Ништа нисмо, попут већине других, доносили, куповали и утезали. Све ово што видите историја је једне породице.

И, заиста, док разговарамо, ходамо салону којим доминира на десетине фотографија, рукописа, захвалница, исправа из 19. века и периода пре оба светска рата, све са убележеним презименом „Чоловић“. Да је истина оно што нам говори сведочи и родослов од целих тридесет страна у ком је наведен сваки предмет, свака алатка и свако парче земље које су Чоловићи у два века и више купили, продали, направили.

ПРАСТАРЕ ГРАЂЕВИНЕ ПРИЛАГОЂЕНЕ ЗА САВРЕМЕНЕ НАМЕНЕ

ИВАН ИГЊАТИЈЕВИЋ СА ОГРОМНИМ КЉУЧЕМ ОД КАЧАРЕ

Комбинација луксуза и ванредне историје гарантују сваком госту незаборавне тренутке у сеоском домаћинству надамак Рудника. Модерни базен и сауна, интернет, подно грејање и богата трпеза за све сладokusце овде су само споредне ствари, а лепота је у сваком предмету који носи са собом по једну невероватну причу

У целу атмосферу уклопио се одлично и стилски намештај, нешто новијег датума, али укусно „освежен“ оригиналним примерцима столица из 1925. године, старим, дрвеним и тешким креденцима са

елегантно резбареним кривинама и гомилом старих малих кућних предмета. Већ са улазних врата наилази се на урамљену албанску споменицу из 1921. Ивановог прадеде Милоја. Већ у наставку је и одликовање које је такође једном од Чоловића уручено у име Краља Александра. У ствари, где год да се окренете, тушта је и тма таквих писама и повеља, те би се рекло да млади краљ из династије Карађорђевић ништа друго није ни радио до делио свитке Чоловићима.

На другом зиду, са друге стране врата, урамљен је јелек са ниском одликовања, од којих се праунук Иван највише поноси Карађорђевог звездом додељеном за исказану храброст.

У ствари, пре него што је понео ово презиме, родоначелник Чоловића презивао се Радовановић, открива нам Иван претка од ког је почела да се гради историја једне породице. На посебном месту и зиду резервисаном само за то стоји велики осликани портрет Милосава Радовановића.

Добио је надимак „Чолак“, турски назив за човека без руке, а без ње је остао као дете када га је ујела змија. Подвезали су му је, како се

то тада радило, али нису је спасли, те је отпала, а он постаде Чоловић, описује Иван док и даље као хипнотисани разгледамо еснафске повеље и писма из аустријског заробљеништва. Ту су и војничке исправе из 1906. године, књижица стрељачког савеза и ратни дневник прадеде, вођен у Бизерти, у данашњем Тунису, где је један део српске војске из Албаније пребачен француским бродовљем током Првог светског рата. Тик уз све то је

РОДОНАЧЕЛНИК ПОРОДИЦЕ МИЛОСАВ РАДОВАНОВИЋ „ЧОЛАК“ И АЛБУМ ПОРОДИЦЕ ЧОЛОВИЋ

МИЛОСАВ СТРЕЛАЦ ДОНЕО ПРВУ МЕДАЉУ СРБИЈИ

ПОРОДИЧНА ФОТОГРАФИЈА ОРИГИНАЛ ИЗ 1865. ГОДИНЕ

УЧЕСТАЛИ КРАТКОТРАЈНИ НЕСТАНЦИ СТРУЈЕ

Немар приликом земљаних радова

У „Електрошумадији“ тврде да су поред ситнијих кварова на мрежи најчешћи узроци нестанка струје оштећења каблова која проузрокују „Енергетика“, „Водовод“, Предузеће за путеве, „Телефонија“, као и фирме које изводе земљане радове за потребе „Фијата“

У току су редовни годишњи ремонти дистрибутивне мреже „Електрошумадије“, па се може очекивати да поједини делови града, накратко остану без струје, али се, кажу надлежни у овом предузећу, свако искључење унапред најављује преко средстава јавног информисања. Међутим, грађани, изгледа, не верују да је главни кривац за нестанак струје ремонт електро-мреже. Из различитих делова града могло се чути да су учестали нестанци струје, на два-три минута или десет, мање-више постали редовна појава. Зашто је тако?

Помоћник директора за технички систем „Електрошумадије“ Мирослав Младеновић тврди да су, заправо, учестала оштећења каблова, како се то званично каже, од стране трећих лица.

Реч је поприличном немару појединих извођача земљаних радова. Они узрокују материјалну штету која се мери од неколико десетина хиљада до милион динара, што зависи од тога да ли је прекинута на пример, напајање уличне расвете или енергет-

ски вод. Осим тога, неретко, штету трпе и грађани због прекида струје који траје од десет минута до сат времена. Трудимо се да прекид траје што краће, али није увек једноставно прећи на алтернативно напајање, што зависи од места прекида и могућности мреже, објашњава Младеновић.

Он напомиње да је подужи списак локација на којима су оштећени водови, а као једну од крупнијих хаварија у скорије време Младеновић издваја оштећење на тридесет пет киловолтним водовима према Фабрици аутомобила.

Извођач радова је била фирма „Еко група“ Београд, а штета коју су проузроковали креће се од 500 до 600 хиљада динара. У тренутку када се то десило, добар део града остао је без напајања - део насеља Ердоглица, Палилуле, Централна радионица, чак и део центра. Догађа се да и „Енергетика“ или „Водовод“, као и Предузеће за путеве изводећи радове

из своје надлежности пресеку електроводове, тврди наш саговорник.

Такође, едавно је београдска „Телефонија“ полагала кабл дуж аутопута према Баточини и мада имали уредну документацију „Електрошумадије“, пресекли су вод којим се напаја трафо-станција у Чумићу, па су без струје остала сва сеоска подручја која гравитирају према Тополи.

Најчешће се извођачи радова не обраћају „Електрошумадији“, што и јесте највећи проблем. Тачно је да мрежа датира из периода када подземни каблови нису прецизно учртани, али ми имамо сталну екипу на терену, која користи уређај за детектовање каблова под напоном. На тај начин прецизно одређују на којој се дубини налазе и која је траса каблова, каже Младеновић.

Према евиденцији из прошле године, највише је било прекида које је проузроковала „Енергетика“ - седам од укупно 16 и то у Копаоничкој, Улици Кнеза Милоша, Пушкиновој, Срете Младеновића, Николе Пашића, Војислава Калановића и Ибарских рудара, „Водовод“ је оштедио каблове у улицама Авалској, Лазара Мићуновића и Саве Ковачевића, док је

Предузеће за путеве то учинило приликом радова на Десанкином венцу у Шумарицама и у Улици 9. маја у Белошевцу.

Финансијски највећу штету проузроковала је фирма „Градос“ д.о.о. у кругу „Нелта“ у Старој радничкој колонији, где је изграђен стамбени блок „Смол-

вил“. Прекид кабла коштао је око 1,6 милиона динара.

Надокнада штете, углавном се решава договором, без судских спорова, трпе једино грађани. Младеновић каже да се труде да реагују у најкраћем року, као и да израда табела овогодишњих хаварија тек предстоји. А. ЈОКИЋЕВИЋ

АКЦИЈА КОМУНАЛНЕ ПОЛИЦИЈЕ

Изабрали три најлеша дворишта

По први пут у организацији Комуналне полиције изабрана су најлеша дворишта града. У претходних месец дана комунални полицајци обишли су сва градска насеља, а плакету за прво место освојио је Љубиша Јелић Пинки из насеља „Грујина чесма“. Други место припало је Дејану Ранђелову из Винограда, а треће Драгану Батавељићу из Палилуле.

Ово је једна од лепших акција, за разлику од свакодневног посла, коју смо организовали у протеклих шест месеци, колико служба постоји. Наравно, планирамо да постане традиционална.

Комунални полицајци су обишли све месне заједнице и одазвали се сваком позиву грађана

који су се пријавили за ову акцију. Када је двориште лепо и наш град ће бити лепши, а ово је један од начина којим желимо да подстакнемо грађане да уређују свој простор, открио је намеру начелник Комуналне полиције Саша Миленковић.

Иначе, за надметање је било пријављено око стотинак дворишта, тако да није било једноставно изабрати три најлеша. Међутим, не чуди што је Пинкијево двориште, у Војводе Петра Бојовића 50, без премца. Како сам Јелић каже, то је његова продужена дневна соба, место где се окупљају родбина и пријатељи, сликарски атеље. Пре четири године проглашено је за најлеше у Србији.

А. Ј.

УНИШТЕНА ЈАВНА РАСВЕТА У ВЕЛИКОМ ПАРКУ

Лампиони страдају викендом

Током јуна обновљена је јавна расвета у Великом парку, а у овај посао уложено је око 300.000 динара. Реч је о 54 стуба, мада је према речима члана Градског већа за комуналну делатност Зорана Јовановића, већ урађен нови пројекат расвете којим је предвиђено постављање укупно око стотину лампиона. Али, док се не поставе нови, треба одржавати одржавати старе лампионе, а само за претходне две седмице оштећени су скоро сви стубови. Јовановић каже да је несхватљиво да неко уништава лампионе који не само да осветљавају, него и украшавају Велики парк.

Није реч само о финансијској штети. Грађани који уништавају расвету и сами ће хтети да понека проштејају

Великим парком, да га покажу гостима и пријатељима. Зато апелујем на Крагујевчане да такве и сличне ситуације када се уништава имовина свих нас, уколико их уоче, пријављују Комуналној полицији, наглашава Јовановић.

Како је утврђено највећи број оштећења настаје викендом, углавном током ноћи, између петка и суботе. Размишља се и о видео-надзору, али ни то неће бити довољно уколико не уследи и строга примена постојећих казних одредаба.

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ
ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радоно време од 7 - 15 сати

ПОСЛОВНИЦЕ:
Кнић 510 - 197
Рача 751 - 262
Баточина 842 - 311
Лапово 853 - 710

Благајна у центру:
7 - 18 сати - радним данима
7 - 13 сати - суботом

ЕД Електрошумадија
Крагујевац

Централа 307 - 200
Дежурна служба 335 - 195
Прикључци 307 - 368
Пријава стања и
рекламације 370 - 300

ОД САДА НА 4
ЛОКАЦИЈЕ!

NIKOR

BLACK HORSE
Autofix
BOSCH

NOVO! MOTO
AKUMULATORI

ULJA
FILTRI
LAMPLE I NAPADNA TELA
AUSPUZE "KILLER"

Mobil
Castrol

GUME
PUTNIČKI PROGRAM
TEKSTNI PROGRAM
POLKOVNIKANALIZA
MOTOCIKLI I BICIKLI

TRAYAL
BOSCH

BESPLATNA
MONTAZA!

1. Janka Veselinovića 72, 034 430 658
2. Atinska bb, Aerodrom,
034 372 371

ПОЛИЦИЈА

Лопов тражио и кафу

Због постојања основане сумње да је починио разбојништво, криминалистичка полиција лишила је слободе и, уз кривичну пријаву, истражном судији Основног суда спровела Горана Т. (34) из Крагујевца.

Сумња се да је он, у ноћи између 8. и 9. августа ове године, у насељу Бубањ, са "фантомком" на глави ушао у кућу старије суграђанке која живи сама, пробудио је и више пута ударио рукама по глави. Са врата јој је истрагао два златна ланчића и из куће одузео златан накит и два мобилна телефона. Након тога угасио је светла и уплашеној жени наредио да устане из кревета и скува кафу.

Полиција је код Горана Т. пронашла део одузетог накита и један мобилни телефон.

Туче испред кафића

Крагујевчани Бојан Ј. (30) и Рашко В. (33) лишени су слободе и приведени истражном судији Основног

суда због сумње да су извршили кривично дело тешка телесна повреда.

Постоје основи сумње да је Бојан Ј., 6. августа, око два сата после поноћи, испред ноћног клуба "Блек бол", у коме ради као радник обезбеђења, након краће вербалне расправе, песницом ударио А. М. (20) и нанео му тешку телесну повреду, која је за последицу имала крварење у десном оку.

Сумња се да је Рашко В., 18. августа, око пола четири, у унутрашњости и испред ноћног клуба "Немам ВД", такође после краће вербалне расправе, више пута рукама и ногама по глави и телу ударио В. С. (28) из Крагујевца, који је дубоко прелом прелом десне потколенице. В. С. је задржан на лечењу у Клиничком центру у Крагујевцу, а поред тешке задобио је и бројне лаке телесне повреде (нагњечење ушне шкољке, грудног коша, десне слабине и посекоштине у пределу главе и потколенице).

У саопштењу из полиције се каже да ће њени припадници наставити да у свим ситуацијама када дође до туча у угоститељским објектима и њиховој непосредној близини, нарочито на местима где се у ноћним сатима окупљају млади, реагују репресивно и предузимају све мере у складу са законом.

Sporož odličan**

POPUST

LUMPI

-10% od 24.08. do 28.08.
popusta na računare

-10% 25.08.
„Deke i bake obradujte svoje đake prvake“
-10% popusta penzionerima

-15% 26.08.
popusta na sav školski program i sve vrste
školskih torbi u svim Roda objektima

-10% 27.08. i 28.08.
popusta

-15% 29.08 i 30.08.
popust na sve vrste svesaka i na
Lumpi školski program u svim Roda
objektima

27. i 28.08. i 03. i 04.09.
promocija Lumpi školskog programa
od 10 do 16h

Popust važi u Roda Megamarketima Beograd, Novi Sad, Subotica, Kragujevac, Šabac, Čačak i Bačka Topola, Roda Cash&Carry-u Leskovac i Mladenovac, Roda Supermarketima Sremska Mitrovica 2, Sombor 2, Senta, Vrbas 2 i Jagodina i M Centrima Tehnike

Popust važi u objektima koji u redovnoj ponudi imaju navedene robne grupe.

RODA

УКРАТКО

В.И.П. у Дому омладине

У башти Дома омладине, у петак, 26. августа, наступиће хип-хоп група „В.И.П.“ из Београда.

„Високо изнад просека“ или „Вер импортант персонс“ чине Реља Миланковић и Иван Јовић Икац. У почетку група је имала три члана, пошто је са њима наступао Ђус, који је касније почео да наступа соло и тако напустио групу. Први албум групе „В.И.П.“ појавио се још 2002. године под називом „Екипа стигла“, њихов најпознатији албум „Ране“ изашао је коју годину касније, а главну реч имао је канадски репер Син.

Концерт почиње у 22 часа, а карте по цени од 600 динара могу се набавити у Дому омладине.

Шумадија фест

У суботу, 27. августа, одржаће се први „Шумадија фест“, у организацији кафеа „Немам Ве Де“ и Удружења студената ФИЛУМ-а, на простору Градског сајмишта. Идеја је да се на фестивалу окупе млади из Шумадије и Поморавља и да се на њему појаве уметници из света рока, регеа, фанка, есид цеза...

На овој манифестацији, која је планирано да траје пуних десет часова, од суботе у 20 до недеље у шест ујутру, наступиће „Саншајн“, „Ју група“, „Севдах Бејби“ Д.Ј. Флип и Сет, „Исток иза“, „Боуард“, „Никад спремни“ и „Дарк Ск“.

Цена улазнице је 600 динара, а може се купити у кафеу „Немам Ве Де“ и „Ракиа бару“.

Враћања забрављених књига

Народна библиотека „Вук Караџић“ и овог лета организује акцију враћања књига које су још увек код „заборавних читалаца“. Ова акција ће трајати до 1. октобра, а тренутно се ван библиотечког фонда налази чак две хиљаде примерака - углавном је реч о стручној литератури, а има и вредних историјских књига које се не могу набавати.

Из Библиотеке поручују да уколико је „заборавним читаоцима“ непријатно да објашњавају разлоге вишегодишњег немара могу књиге само да оставе на столу и да оду. Уколико у периоду до 1. октобра несавесни читаоци врате књиге неће плаћати никакву казну.

Велики златник Доситеја Обрадовића

Новинар и писац Драган Јаковљевић, који живи и ради у Будимпешти, овогодишњи је добитник награде „Велики златник Доситеја Обрадовића“, коју додељује Савез Срба у Румунији за допринос на пољу културе у Србији и дијаспори. Ова награда Јаковљевићу је уручена на књижевној манифестацији „Дани преображења“, у Доситејевом завичају, крај српског манастира Базјаш у Румунији.

Драган Јаковљевић рођен је у Крагујевцу, а до сада је објавио шест књига.

КГ МАРАТОН: „ЧУЈ, ВИДИ, ПОКРЕНИ“

Није лако бити млад

Овогодишњи КГ маратон „Чуј, види, покрени“ окупио је скоро педесетак младих Крагујевчана, углавном средњошколаца. Млади уметници, и ове године, били су подељени у три групе, филмску, позоришну и радио-дра-

том на незаобилазни „виртуелни живот“ на друштвеним мрежама. Кореодрама, једночинка „Падни боље“, настала радом групе „Покрени“, и зазвала је велику пажњу публике креативним из-

годишње чланове филмске радионице, па су се њоме и позабавили.

Циљ нам је да се и убудуће на радионице „Чуј, види, покрени“ пријаве млади Крагујевчани који би на тај начин желели да утичу на ситуацију у свом граду, да кажу шта им смета, шта би могло боље. Није лако бити млад у Србији - кад нешто нећеш онда си лењ, а кад нешто хоћеш онда се петљаш у нешто што ти није посао. Ми хоћемо да се млади људи и те како петљају у оно што им је посао, а то је да буду активни грађани, каже Дарко Соковић, директор Центра за нове комуникације „Докукино“, иначе организатор крагујевачког маратона.

Овогодишњи тродневни маратон радионица је четврти по реду и одржава се од 2008. године. Радионице „Чуј, види, покрени“ одржавале су се и у другим градовима - Бујановцу, Прешеву, Београду и Љубљани.

му, а премијера креативних радова насталих на овим радионицама одржана је протеклог викенда. Премијерном извођењу присуствовало је више од две стотине људи, чије су реакције на теме које су обрадили учесници радионица врло позитивне.

Ритам радио-драма, под називом „Почуј наш дан“, приказала је један дан средњошколца, са акцен-

разом комбинације сенки и покрета, док је овогодишњи филм групе „Види“ под називом „Свести дана“, био као и претходне године критички настројен према свакодневним темама у Крагујевцу - питањима поштења, подмићивања и корупције. Конкретније, нерешено питање такозване афере „Индекс“ на овдашњем Правном факултету заинтриговало је ово-

ПУТУЈУЋА ИЗЛОЖБА „СА КАНИЦОМ ПО СРБИЈИ“

Слике са Балкана

Кроз 34 географске и културолошке забелешке са Каницових путовања по Србији посетиоци изложбе биће у могућности да се кроз визуру радозналост истраживача упознају са често забрављеним наслеђем свога краја

Изложба „Са Каницом по Србији“, Народног музеја у Београду, до краја године биће представљена у седам градова Србије који су били предмет интересовања истраживача, картографа и уметника Феликса Каница. Поставка одабраних цртежа и цитата путника Феликса Каница, коју је приредио Ђорђе С. Костић, представиће посетиоцима Србију, њене културно-историјске споменике, житеље и градове друге половине 19. века. Кроз 34 географске и културолошке забелешке са Каницових путовања по Србији посетиоци изложбе биће у могућности да се кроз визуру радозналост истраживача, заљубљеника у античко наслеђе, картографа и уметника, који је начинио стотине цртежа предела и грађевина које је видео, упознају са често забрављеним наслеђем свога краја.

Текстови за ову изложбу преузети су из Каницове књиге „Србија. Земља и становништво од римског доба до краја 19. века, 1-2“, а комплетан визуелни материјал представљају његови публиковани ликовни радови као и оставштина која се чува у Народном музеју и Архиву САНУ у Београду.

ЈЕДНА ОД КАНИЦЕВИХ ИЛУСТРАЦИЈА, НА ТУРСКОЈ ГРАНИЧНОЈ СТАНИЦИ КАТУН, 1860.

Изложба ће бити употпуњена представљањем публикације „Слике са Балкана Феликса Каница“, као и едукативним радионицама за најмлађе музејске посетиоце.

После београдске публике, са Србијом са краја претпрошлог века могли су да се упознају посетиоци Сајма књига у Бечу, а потом и публика на Сајму књига у Лајпцигу.

Употпуњена новим материјалом, који приповеда о градовима у којима ће, током наредна четири месеца, гостовати, изложба ће бити изузетна прилика да се за упознавање са сведочанствима о појединим старим грађевинама, народним обичајима, али и данас непознатим људима које је Каниц сретао на својим путовањима по Србији.

Да подсетимо, ова изложба реализована је први пут у новембру прошле године у Народном музеју у Београду. Најпре ће ова поставка бити отворена у врањском музеју, а затим следе гостовања у Нишу, Крагујевцу, Лесковцу, Ваљеву, Смедереву и Зајечару.

НОВА ПОСТАВКА У „МОСТОВИМА БАЛКАНА“
Акрилик на платну

Након десет година млада уметница Биљана Царић представиће се поново овдашњој ликовној публици изложбом „Лауте и ожилци са 25 слика

У галерији „Мостови Балкана“ вечерас ће бити отворена изложба слика младице уметнице из Београда Биљане Царић. На њој ће бити изложено 25 слика изведених у техници акрилик на платну, насталих у периоду од 2007. године, а поставка носи назив „Лауте и ожилци“.

Упорност Царићеве у раду, њена доследност, поступност и темељност у развоју, необично имагинативно обраћање сопственој професионалној моћи, говоре у прилог њене ауторске озбиљности.

У рецензији Лазара Димитријевића стоји да би се концепт ликовног профила изложених слика могао, у најкраћим цртама, дефинисати као пост-експресионистички, у коме доминира однос колорита и форме, а на неким сликама видни су односи постмодернистичке тенденције, у настојању да се реализују и извесне синтезе настале између експресивног и апстрактног, где се форма редукује у чисто апстрактној сублимацији у којој се потенцијал примарни значај колористичког ритма. Те слике су настале и као резултат интересе-

„КОЊСКА ГЛАВА“, АКРИЛИК, (40X70)

совања за ликовно транспонување предмета у природи, пејзажа или ентеријера, али је то увек био само почетни мото сликарског поступка у коме се тежи ка истраживању, у коме доминира пре свега ликовни феномен, остављајући као секундарне елементе тематску садржину слике.

Афинитет ка музици Биљана Царић настојала је да да изрази у сликама где су колористички ритмови примарни на уштрб форме, док је у неким сликама била заинтересована и за примат форме у којој колорит не губи свој интегрални значај.

У овој фази сликарског развоја ове уметнице, сматра Димитријевић, у коме се се додирују и транспонују елементи експресивног и апстрактног, приближавала се асоцијативном поступку у третману слике, у настојању да непретенциозно презентује свој вид постмодерне синтезе традиционалних стилова и ликовних поступака. Та интеграција је последњих године била и водиља у ликовном поступку Биљане Царић, те стога и није била заинтересована за концепт негације чисто сликарског поступка у име авангарних тенденција.

Биљана Царић рођена је 1976. године, а дипломирала је на Академији уметности у Новом Саду у класи Халила Тиквеше, одсек цртеж.

Иначе, ово је друга изложба ове уметнице у Крагујевцу. Овдашња ликовна публика њен рад могла је да види у галерији Дома омладине пре десетак година.

КЊИЖЕВНА ЗОНА

Белетристика, уџбеници и књижевне вечери

Овога пута асортиман представља 15 издавача белетристике и уџбеника из целе Србије, а сваке вечери од 20 часова биће организовани сусрети са писцима које ће бити одржане на бини „Код крста“

У организацији „Шумадија сајма“ и под покровитељством града, од 26. августа до 4. септембра, у Пешачкој зони у центру, одржава се „Књижевна зона“, летња продајна изложба књига и школског прибора. Овога пута асортиман представља 15 издавача белетристике и уџбеника из целе Србије, а долазак су најавили и трговци школским прибором. Сајамске активности и ове године пратиће књижевне вечери на отвореном.

Овдашња читалачка публика већ је навикла да пред почетак школске године у централној пешачкој зони сазна шта је најновије у издавачкој делатности код нас, те да на приступачан начин дође до јефтинијих наслова. Између осталих, ове године на штандовима ће се наћи „Креативни центар“, „Мали принц“, „Каирос“, „Беокњига“, „Каленић епархија“. Најзаступљенија ће бити белетристика и уџбеници, али и школски прибор и стручна литература, објашњава Сања Стаменковић Рашевић, ПР менаџер „Шумадија сајма“.

Током „Књижевне зоне“ сваке вечери од 20 часова биће организовани сусрети са писцима које ће бити одржане на бини „Код крста“, а програм „Књижевне зоне“ отвориће песника Весна Митровић, која ће представити збирку љубавне поезије.

У суботу, 27. августа, планирана је промоција издавачке куће „Кораци“ и представљање књиге Славољуба Соргића „Мемоари - успомена са Голог отока“. Потом ће се, из вечери у вече, крагујевачког публици представљати млади и афирмисани песници, а у суботу, 2. септембра, издавачка кућа „Креативни центар“ представиће нове књиге Виолете Бабић: „Књига за сваког дечака“ и „Књига за сваку девојчицу“.

За сам крај ове манифестације вечерњи термин биће резервисан за промоцију Књижевног клуба овдашњег Студентског културног центра и поетског стваралаштва Дамира Неђића.

ДВЕ КЊИГЕ МИЉУРКА ВУКАДИНОВИЋА

Нишоловка и Мушка природа

Две нове књиге Миљурка Вукадиновића „Нишоловка“ и „Мушка природа“, биће представљене у „Арт кафе галерији“ у петак, 26. августа, у 19 часова. Вукадиновић је до сада објавио петнаест књига поезије и есејистике, као и бројне преводне, а објављује и прозу и књижевну критику. Деловао је у клокотризму, а један је од писаца који су највише учинили на зближавању српске и румунске културе. Добитник је бројних награда и признања у земљи: „Драгојло Дудић“, „Захарије Орфелин“, „Шумадијске метафоре“, а у иностранству „Медаља Еминеску“, Специјална годишња награда Удружења књижевника Румуније. Превођен је на више језика и заступљен је у многобројним антологијама и књижевним зборницима у земљи и иностранству.

Његово стваралаштво кресе оригиналан приступ, склоност експерименту, необични и ефектни мисаони обрт и особена лексика. Традиционалне теме презентира на модеран начин, по чему је препознатљив у савременој српској поезији.

Миљурко Вукадиновић је рођен 7. децембра 1953. године у Горњем Сварчу код Блаци. Гимназију и Филолошки факултет завршио је у Београду, где је окончао и постдипломске студије. Био је секретар Књижевне омладине Србије, уредник едисије „Пегаз“, члан Уредништва „Књижевне речи“, а потом, готово две деценије, лектор за српски језик на Универзитету у Букурешту. Тренутно живи и ради у Београду.

ПОЕМА ДАНИЛОВА ЗА ВЕЛИКИ ШКОЛСКИ ЧАС

Кад невинне душе одлазе

Из штампе је управо изашла књига песника Драгана Јовановића Данилова „Кад невинне душе одлазе“, која представља литерарни предлог за овогодишњи рецитал на Великом школском часу 21. октобра у Шумарицама.

Даниловљева поема састоји се из десет поглавља: „Снег у мојим очима“, „Подземни неимари“, „Звездано небо под земљом“, „Песме из сунчане тамнице“, „Поруче оковане надом“, „Дрвени учитељи“, „Кад невинне душе одлазе“, „Јастук“, „Срце“ и „Светионик“, сачињених од тридесетак песама посвећених крагујевачкој трагедији.

Иза можда, помало „обичног“ наслова књиге песама Драгана Јовановића Данилова налази се изванредно поетско штиво посвећено младости прекинутој насилном смрћу у Шумарицама. Свакако је једно од оних који нападају самог врху већ позамашног броја поема од четрдесеторо наших најеминентнијих песника, посвећених овом догађају, а које су послужиле као предлог за извођење манифестације Велики

школски час, свакога 21. октобра код „Споменика стрељаним ђацима и професорима“ у крагујевачком меморијалном простору Спомен парка, написао је, између осталог, у поговору књиге под насловом „На обе стране Стикса“ крагујевачки песник Зоран Петровић, који је Даниловљеву поему уредио са Кавафијевим делима.

Иако Данилова, како је добро

приметио Зоран Петровић „није потребно посебно представљати“, није згорег (на)поменути да је Драган Јовановић Данилов (51) аутор више награђиваних збирки песама (попут: „Еухаристије“, „Куће Бахове музике“, „Живог пергамента“, „Европе под снегом“...), романа, књига аутопоетичких есеја... Његова поезија превођена је на више светских језика а добитник је и значајних књижевних награда: „Васко Попа“, „Бранкове“, „Змајеве“, „Бранко Миљковић“, „Меша Селимовић“, „Оскар Давичо“, „Јефимијин вез“... Данилов је признати и цењени ликовни критичар и есејиста.

Аутор ликовних прилога у књизи „Кад невинне душе одлазе“ је београдски уметник Милан Туцовић, добитник више домаћих и страних награда за сликарство.

Поему Драгана Јовановића Данилова намењену Великом школском часу издао је Спомен – парк „Крагујевачки октобар“, уредник издања је писац Зоран Петровић, а ликовну опрему потписује Радован Шаренац.

З. М.

ДОДЕЉЕНО ПРИЗНАЊЕ ВОЈИНУ ВАСОВИЋУ

Наставља се низ

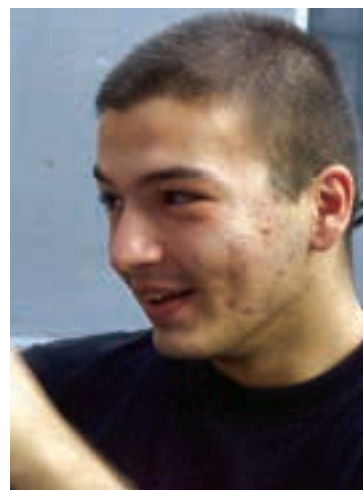
Фасцинантно, одлично реализовано, сјајан дизајн, добар шемпо. Мајсторски. Одлично - овим речима описао је филм „Сваких пет минута“ Војина Васовића познати Френк Морис, добитник „Оскара“ за анимацију, приликом доделе награда на „Иниго фестивалу“ у Мадриду. Наиме, младом крагујевачком редитељу недавно је уручена „Иниго“ статуа и новчана награда за освојено друго место у такмичарској селекцији овог престижног фестивала.

Да подсетимо, последње остварење Васовића анимирани филм „Сваких пет минута“ до сада је учествовао у такмичарској селекцији 15 фестивала, где је освојио четири номинације, седам специјалних награда и однео две победе на фестивалима у Торонту и Кармелу. Композитор музике и дизајнер звука, Владимир Керкез, добитник је специјалне награде за оригиналну музику на фестивалу

„Лонг ајленд интернешнл филм експо“ у Њујорку.

Овај филм, који је рађен без речи како би лакше комуницирао са најширом публиком, заправо је метафорична прича о вечној тежњи уметника да добије својих пет минута под сунцем. Прича је смештена у својеврсну „чекаоницу за уметнике“, где сваки од њих долазком на ред пролази кроз врата изнад којих му се одбројава време. Иза врата је провалија кроз коју ликови падају незаустављивом брзином.

Филм говори о уметности која опстаје и уметницима који нестају. Сваки лик у филму је, заправо, човек-медиа, па уместо глава јунаци имају новине, телевизор, радио апарат и монитор компјутера. Циљ овог филма је да прикаже хиперболсану слику свагдашњег уметника, узалудне сујете и заносе стварања. Сви они имају потребу да падну да би заправо летели. На

тај начин њихова потреба за стварањем представљена је као борба за опстанак у лету, а њихова потреба за славом - пад ка дну.

Филм наставља своју фестивалску турнеју на фестивалима у Монтереју, Вашингтону и Њу Орлеансу. У Србији ће поново бити приказан на фестивалу анимираних филма „Аниманима“ у Чачку.

М. Ч.

КОНКУРСИ

Изложба песама

„Асоцијација Културанова“ позива песнике из целог региона на учешће у акцији „Непосредна конзумација културе“ у оквиру које ће, између осталог, 24. септембра у Новом Саду, на једном од отворених простора у центру града, бити одржана изложба песама „100 Thousand Poets for Change“.

То је још једна у низу акција у оквиру дугорочног пројекта Културанове, „Градионица“, који има за циљ да се афирмативним акцијама, стварањем, културном и уметничком продукцијом, стави фокус на проблем коришћења јавног простора и потребе независне културне сцене за овим простором. Ова акција састоји се од више од 400 индивидуалних догађаја који ће се дешавати истовремено, 24. септембра, у 350 градова широм света.

Тема је слободна, а песме које пристигну на конкурс биће одштампане на папирима А5 формата и изложене, тако да ће публика моћи лако да их прочита и међу њима изабере и узме ону која јој се највише допада (биће направљено више копија сваке песме). Песме са краћом биографијом могуће је послати на адресу neposredna.kultu- ra@gmail.com.

Конкурс Галерије 73

„Галерија 73“ у Београду расписала је конкурс за самосталне и ауторске изложбе, као и за уметничке пројекте за излагачку сезону 2012. Попуљену пријаву за конкурс са потребном документацијом треба послати до 15. септембра на мејл: gallery73@gmail.com или доставити ЦД/ДВД на адресу: Галерија 73, Пожешка 83а, 11030 Београд.

Образац за пријаву могуће је преузети на сајту галерије или у просторијама галерије. Уз образац је потребно доставити и документацију уметничког пројекта, што подразумева: личне податке, уметничку биографију, опис уметничког пројекта, технички опис поставке изложбе и најмање 10 фотографија радова (ако се пријава шаље поштом или доноси лично, фотографије донети снимљене на ЦД/ДВД-ју). Пријаве донете након рока конкурс неће бити узете у разматрање.

Протестни плакати

Радионица израде протестних плаката у техници ситоштампе „Обликовање отпора - Реализација протестних идеја“ биће одржана почетком септембра у Омладинском центру „ЦК13“ у Новом Саду, а заинтересовани за учешће могу се пријавити до 29. августа. Радионицу ће водити од 3. до 6. септембра колективи „Кактус“ из Лондона и „Шкарт“ из Београда, а позвани су сви заинтересовани, без обзира на досадашње искуство, да се пријаве за учешће.

Учесници ће се упознати са основним принципима ситоштампе и бавити темом „Приватизација Јавног“, као и темама које укључују све остале облике нарушавања стања за опште добро. Заинтересовани могу да се пријаве за учешће до 29. августа, на адресу office@kuda.org.

ЗАБАВА ЗА НАЈМЛАЂЕ У ВЕЛИКОМ ПАРКУ

Игра и учење под ведрим небом

У хладу борова у Великом парку на парчићима стиропора седи педесетак дечака и девојчица. Њихове четири другарице, од седам-осам година, стоје наспрам, док их са стране посматра „озбиљни професор“.

- Љута керуша је зајалала и пројалала, по трећи пут покушава, али не успева правилно да изговори једна од девојчица и почиње да се смеје.

„Професор“ смирено каже да покуша поново.

- Љута керуша је залајала и пролајала, овога пута успева и, наравно, добија аплауз.

- Сада идемо на другу вежбу, каже „професор“, глумца Мирослава Мишко Петровић.

Мало даље од „Школе за мале глумце“, уз звуке музике већа група малишана игра и пева. На први поглед може се стећи утисак да је у питању школа плеса, међутим млад професорица на енглеском каже ђацима да је време да седну.

У трећој „учионици“ на отвореном ђаци су најтиши. Подељени у пет група, са маскама на лицу и спрејевима у рукама, покушавају да заврше на картону - графите на којима пише „Ердоглија“, „Волим Крагујевац“ или нешто слично што су изабрали. Искусни мајстори „урбаног зидног сликарства“ показују им како да држе спреј, која раздљина је потребна да би се добила одређена дебљина линије...

Овако већ десетак дана изгледају преподневна окупљања у Великом парку захваљујући крагујевачком Удружењу младих ентузијаста. Девојчице и дечаки према свом интересовању могу да изабере хоће ли вежбати енглески, учити се вештини цртања или да савладају најосновније глумачке вежбе. Могли су да се прикључе и музичкој радионици, или да уче озбиљније ликовне технике.

Да је овакво учење кроз игру деци и те како привлачно најбоље показује то што се сваког јутра у парку окупи око 200 малих Крагујевчана. Чак и они који су се случај-

ДРУЖЕЊЕ И УЧЕЊЕ У ХЛАДОВИНИ ВЕЛИКОГ ПАРКА

ШКОЛА ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА

но ту затекли радо напуштају пењалицу и тобоган и придружују се „часовима“.

Према првобитној идеји радионице су намењене малишанима узраста од шест до 12 година, међутим, каже Наталија Стевановић из Удружења младих ентузијаста, има и знатно млађих, али и старијих полазника.

- Радионице су прилагођене предшколцима и основцима у нижим разредима, међутим изгледа да су интересантне и млађој деци, али и старијима, каже Наталија.

Преподнева су углавном резервисана за учење, ме-

ђутим Удружење је током две недеље припремило и целодневне програме. Током претходне недеље дечаки и девојчице су између 17 и 20 сати могли да се огледају у различитим дисциплинама „Игара без граница“, али и да виде како то раде искусни такмичари „Мини клуба“ из Новог Сада. Понедељак је био резервисан за маскенбал, уторак за проучавање планета, а среда је била прави спортски дан.

- Стално се прича да деца све више времена проводе пред телевизором и рачунаром, па је наша идеја била да их позовемо да изађу у природу и подстакнемо да забаву потраже на игралишту, а не на интернету. Желели смо и да им током боравка напољу

Већ десетак дана захваљујући Удружењу младих ентузијаста, дечаки и девојчице кроз игру уче основне глумачке вештине, усавршавају енглески језик, цртају графите и певају, али и учествују у различитим спортско-забавним играма

понудимо различите садржаје, објашњава Наталија.

Већина дечака и девојчица су, каже волонтерка из Ђачког парламента Анђела Живановић, на часове долазили редовно.

- Изгледа да је ова акција заиста пун погодак. Неколико нас из Ђачког парламента се придружило Удружењу младих ентузијаста како бисмо помогли у организацији читаве акције и није ми жао, пошто се и сама добро забављам, каже Анђела.

Добро се забављају и родитељи који су своје малишане довели у парк.

- Ово је прави начин да деца проведу време напољу, друже се и уз то нешто науче, а и нама је то шанса да мало предахнемо, прича једна мама.

- Старија ћерка тек на јесен креће у обданиште, па овде има прилику да мало времена проведе са другом децом, а и ја за то време могу да се сконцентришем на ову млађу, одговара друга љускајући бебу у колицима.

Забава у Великом парку трајаће до 28. августа. Поред радионица, до тада ће бити организовано и вече плесова, па представљање различитих култура и обичаја, које је заказано за 26. у термину од 17 до 20 сати. Недељно јутро биће резервисано за „Кликеријаду“, а у вечерњим часовима биће организована мини журка поводом завршетка кампа.

Удружење младих ентузијаста планира да сличан пројекат реализује и наредне године. Ако буду успели да нађу спонзоре, школе под ведрим небом одржаваће се током читавог лета.

М. ОБРЕНОВИЋ

ШКОЛА ГРАФИТА

НАТАЛИЈА СТЕВАНОВИЋ И АНЂЕЛА ЖИВАНОВИЋ

„ЧБС“ ЗАКАЗАО КОНЦЕРТ У ЗАГРЕБУ

Наступ у олимпијским циклусима

После учешћа на „Арсенал фесту“ и снимања спота који се добро котирао на МТВ Адрија, чланови крагујевачког панк-рок бенда „Човек без слуха“ нису дангубили у току лета већ су се латили свирке.

На познатом „Фергасто фестивалу“, који се одржава у Ораховици у Хрватској, наступили су 6. августа. Из Србије су учествовали САРС и Ајс Нигрутин, а из Хрватске „осведочене гласне величине“ као што су „Елементал“, хип хоп састав из Загреба и сплитско „Бубриво“, позната панк-хеви метал група.

Потом су 12. августа свирали на ужичком фестивалу „Централа“ делећи бину са тренутно највећим хит бендом са ових простора, босанском „Дубиоза колективом“.

- „Централ“ је предиван фестивал, одлично организован и одржава се на сјајном

месту у подножју ужичке средњевековне тврђаве, у амбијенту који је изузетно инспиративан за свирку. Што се тиче учесни-

ка смотре довољно је рећи да је на „Централу“ наступало и једно такво име као што је Зоран Предин из легендарног словеначког бенда „Лачни Франц“, истиче Микица Здравковић, басиста ЧБС-а. Група „Човек без слуха“ требала је прошлог месеца да наступи и на међународном музичком фестивалу у Крушевцу који је, на жалост, отказан због „финансијских момената“.

Од септембра чланови групе почињу са промоцијом своје нове плоче „Догађај дана“. Већ су заказани неки од промотивних концерата, а први наступ на турнеји ће одржати 23. септембра у Загребу. Дан касније, крагујевачки музичари ће свирати и у Осијеку, а познати су датуми свирки и у Београду (12. новембар), Новом Саду (26. новембар) и пред Нову годину у родном Крагујевцу.

- То је за сада сигурно, каже Здравковић, додајући да су у плану солистичке свирке у оквиру промотивне турнеје и у Скопљу, Сарајеву, Бања Луци и Нишу...

Али, то није све.

- Остајемо при ономе што смо изјавили 6. јула, на дан изласка нашег албума „Догађај дана“, а то је да који год град има шупу и вољан је да нас позове и прими, идемо тамо да свирамо, каже Здравковић.

Иначе њихов соло концерт у Загребу други је солистички наступ „Човека без слуха“ у главном граду Хрватске. И овај, као и прошли, заказан је у култном клубу КСЕТ (Клуб студената електротехнике).

- Враћамо се у Загреб у олимпијским циклусима. Шалу на страну, са првог наступа 2007. године носимо најпозитивнија искуства. Имамо солидну базу фанова у Хрватској, а већ је на „фејсбуку“ направљена и страна посвећена овом догађају, завршава Микица Здравковић.

3. М.

ИЗБОР ЗА МИС ШУМАДИЈЕ 2011.

Тамара Вучићевић најлепша Шумадинка

У пешачкој зони код „Зеленгоре“ одржан је избор за мис региона под називом „Најбоље из Шумадије“. Победила је Крагујевчанка Тамара Вучићевић, у оквиру избора одржане су и модне ревије кућа „Искон мода“ и „Алегра“, а све је имало хуманитарни карактер - прикупљана су средства за лечење тринаестогодишњег Дарка Тодоровића и децу из социјално угрожених породица

У програму „регионализације“, поред свих осталих потенцијала завичајне нам Шумадије на ред је дошло и упознавање са њеним природним лепотама. У буквалном смислу, јер је у понедељак вече у пешачкој зони у Улици Бранка Радичевића одржан избор за мис, под романтичним слоганом „Најбоље из Шумадије“.

Сем осведочене лепоте млађаних Шумадинки, коју нико и нигде није покушао да оспори, ова смотра, у оквиру које су одржане и две модне ревије кућа „Искон мода“ и „Алегра“, имала је и хуманитарну црту јер су током манифестације прикупљана средства за лечење тринаестогодишњег Крагујевчанина Дарка Тодоровића, као и за децу из социјално угрожених породица. Избор „Најбоље из Шумадије“ одржан је под покровитељством Скупштине града и у организацији Агенције „ЕУРОЕМ“.

Лепе, топле августовске ноћи Улице Бранка Радичевића, по речима водитељки смотре, постала је „крагујевачка улица хуманих људи“ и „великог срца“.

Сам избор одржан је на писти уприличеној за ову прилику, заједно са околним распоредним местима за седење, онако баш фенси.

Ред је да избор за мис Шумадије буде издигнут на ниво који заиста заслужује, закључише водитељке уз видно одобравање бројне, присутне публике, пријатеља пројекта и покровитеља.

Ред моде, ред мисица

За почетак модна кућа „Искон мода“ представи своје моделе, па се приступи оном главном. За избор се пријавило чак 27 учесница из Шумадије (богами и шире - било је кандидаткиња и из Помора-

МИС ШУМАДИЈЕ ТАМАРА ВУЧИЋЕВИЋ ДОБИЈА ЛЕНТУ ОД МИС ДИЈАСПОРЕ НАТАШЕ ВУЧКОВИЋ

вља), а част шумадијске лепоте (а богами и поморавске) на писти пред бројним аудиторјумом браниле су девојке из: Крагујевца, Београда, Костолца, Јагодине, Пожаревца, Младеновца, Ђуприје и Баточине.

Избор, под такмичарским редним бројем један, „отвори“ и самоуверено ступи на писту Сергија Алијевић из Костолца, ученица Техничке школе „Никола Тесла“, којој је животна жеља да се бави новинарством и постане успешна водитељка. За њом крете Јелена Цмиљановић из Крагујевца, ученица Политехничке школе, која добро говори енглески и француски, а њен посао из снова је да буде манекенка. Потом пред публику ступи Драгана Петковић из Јагодине, висока 180 сантиметара, чији животни циљ за све остаде тајна до краја манифестације, па Милица Бонимарић из Пожаревца (позналац енглеског и немачког језика), чија је жеља да се бави модним менаџментом...

И тако редом све до кандидаткиње Сандре Милосављевић из Баточине, са бројем 27, која на публику остави утисак својим сигурним наступом. Већини ово није прво учешће на сличним смотрима јер су се неке већ окитиле лентама Мис Дунава, Шумадије и Поморавља, Етно села у Великој Плани, Мис ауто-мото, шарма, фотогеничности, али ту је и Богиња плеса.

Већина учесница има жељу да се у животу бави манекенством, моделингом и фото сешнима (мир у свету се ваљда подразумева), али има и кандидаткиња којима је же-

ља да буду лекари, попут Крагујевчанке Марије Адамовић (19), која добија велики аплауз и подршку очигледно „домаћински настројене“, али надасве објективне публике, економисти, као Невена Марковић из Крагујевца, учитељи, попут Јагодинке Александре Митровић, машински инжењери као Ђупричанка Сузана Миличић, филозоф као Јелена Јеремић (прошлонедељни „КГ дух“) или доктор физијатар, попут Милице Мађарац.

Од класичних жеља и снова девојака, као што су мода, менаџмент, фото моделинг и манекенство, издвајају се и Крагујевчанке Тамара Вучићевић, која би волела да се бави психологијом „због упознавања различитих људи и њихових животних прича“, и Невена Филиповић, којој је хоби писање, а омиљени спорт атлетика.

Би, како би. Заврши се први круг представљања кандидаткиња, жири састављен од познатих лица из света спорта, естраде, привреде, медија и градске власти лати се бодовних листа, а пауза би лепо и корисно испуњена ревијом модне куће „Алегра“ и песмама Милице Мајсторовић, која је била и једини женски члан жирија за избор мис Шумадије.

После већања жирија избор кандидаткиња се сведе на 15 девојака, а највеће аплаузе на писти добише домаће лепотице, миљенице публике Марија Адамовић и Тамара Вучићевић. Водитељке информичу присутне да ће најлепша Шумадинка добити седмодневно летовање у Грчкој, уметнички портрет, накит куће „Бани“ и да ће све девојке које уђу у топ седам добити вредне робне награде.

Тамара - мисица из прве

И наступи одлучујући тренутак. За мис фотогеничности би изабрана Крагујевчанка Јелена Јеремић, за мис шарма миљеница публике и будући лекар Марија Адамовић, мис осмеха, такође наше горе лист, Невена Филиповић, док су Јагодинку Драгану Петровић наше колеге окитиле лентом мис преса, а титула Богиње плеса припаде Милице Бонимарић из Пожаревца. Изабралим мисицама ленте је уручивала Наташа Вучковић, мис дијаспоре за ову годину.

Уследи и најважнији тренутак вечери. За другу пратиљу би изабрана Сандра Милосављевић из Баточине, за прву Тамара Младеновић из Крагујевца, а уз најјачи и најдужи аплауз за мис Шумадије изабрана је Крагујевчанка Тамара Вучићевић.

Најискреније, нисам се надала победи на избору, поготово што ми је ово прво учешће на једној оваквој манифестацији. Имала сам трему, али сам неизмерно поносна што сам победила и ласка ми титула мис Шумадије. Надам се да ће бити још избора и још титула, у даху изјави Тамара и оде да се слика са колегиницама и обожаваоцима.

Али то није било све те вечери од „Најбољег из Шумадије“. По завршетку избора за мис за госте са В.И.П. позивницама, пријатеље

ПРВА ПРАТИЉА ТАМАРА МЛАДЕНОВИЋ, МИС ШУМАДИЈЕ ТАМАРА ВУЧИЋЕВИЋ И ДРУГА ПРАТИЉА САНДРА МИЛОСАВЉЕВИЋ

пројекта и за све учеснице и хостесе у клубу „Би-Бап“ би уприличен хуманитарни афтер парти коктел „појачан“ музичким бравурама дицеј Марка.

З. МИШИЋ

МИСИЦЕ НА ПИСТИ

ХУМАНИТАРНА МОДНА РЕВИЈА У ОКВИРУ МАНИФЕСТАЦИЈЕ „НАЈБОЉЕ ИЗ ШУМАДИЈЕ“

AGENCIJA ZA VOĐENJE POSLOVNIH KNJIGA

mani

Za pravna lica i preduzetnike

brzo tačno profesionalno

telefon: (034) 334 805 (064) 680 36 42

Karadorđeva 17 lokal 17

BELANSKA AUTO

Tel: 034 353 968 Mob: 063 11 77 365 Ul. Krste Hegedušića 3

SRB

REGISTRACIJA VOZILA

* ZA DVA SATA NA 6 RATA *

САТИРА

Старо за ново

Поштовани председниче владе,
У потпуности подржавам акцију наше владе СТАРО ЗА НОВО у којој грађани Србије могу да замене своје старе аутомобиле потпуно новим уз владину донацију од 1000 евра.

То је сјајна идеја и ја вам од свег срца честитам.

Међутим, без обзира на огромну жељу да учествујем у тој акцији ја имам један технички проблем. Наиме, тренутно уопште немам ауто. Претпостављам да сам вас сигурно шокирао и згрануо, јасно ми је да на нивоу владе нико и не помишља на такве случајеве и мене је искрено срамота. Истине ради, да ме не би сматрали потпуним отпадником нашег друштва, ја сам наравно некада имао кола. И то, да се мало

Сви Срби под једном крушком. Толико смо пали!

Рагмилу МИЉКОВИЋ

похвалим, врло очуваног Голфа двојку. Али сви знате каква је криза била после бомбардовања, па сам морао да га заменим за врло солидног Москвича. Е онда је жена морала на неку женску операцију, па сам Москвича продао а узео пристојног Југа. И све би било у реду, и сада би ја био први за вашу акцију, да нам душмани ни-

Ко сме народу да погледа у очи? Слепи вођа!

Рагмилу МИЉКОВИЋ

су исекли струју. Не могу вам ни описати кроз какву сам агонију прошао, али с обзиром на троје мале деце, ипак сам на крају тешка срца продао мог вољеног Југа и платио струју.

И тако, сад стојим ту пред вама постиђен и очајан, потпуно свестан да нисам успео да издржим и дочекам ову сјајну владину меру са било каквим аутом.

Ако још читате моје писмо, и ако ме већ нисте избрисали из бирачког списка, ипак бих изнео моју малу молбу.

Наиме, да ли бих ја могао да добијем ту донацију од 1000 евра и без поседовања аутомобила, као бивши власник?

Ако је то сувише дрзак захтев, молио бих да макар размотрите на нивоу владе и помоћ српским пешацима. И та акција може да се зове СТАРО ЗА НОВО, то не мора те мењати.

Сваком пешаку владина донација од 100 евра. Кад већ морамо да пешачимо, да бар заменимо старе за нове ципеле.

Слободан СИМИЋ

Лепота југа

Кад упече звезда, највише волим да идем на планину. Ленчарење на плажи, у поређењу са планинским сунцем под којим никада није врућина, чисто је губљење драгоцености дана одмора. Зато сам се определила за планинско-бањски туризам.

Најлепше у мом путовању, кад идем својим колима, је заустављање пролазника да ошацију „југо кабриолет“ и питају да ли је за продају. То ме увек осоколи да будем поносна на свој град и његов Гигант.

Путештвије сам започела пут Чачка, па преко Јелице, кроз Гучу, па кафенисање у Ивањици, која је за неке остала тескобна варошица у планинском беспућу, за друге последња оаза мирног живота. Преко Голије, пут ме довео до Студенице, а онда - правац Копоник! Он лети никада није начичкан гостима као Златибор, бутици су затворени, скоро и све кафане, не ради ни жичара, али опојан мирис борове и сочности боровнице чине га непоновљивим. Све остало подређено је искључиво онима који са собом, уместо ранца, носе цак пара, па улазак на хотелски базен "Гранда", власништво "краља шећера", кошта 2.500 динара! Иако сам питала, нисам добила одговор да ли ће, за те паре, власник да проведе, можда, ноћ са мном и ујутру да ми спакује које кило шећера. Да се нађе, за слатко!

После сам, долином Топлице, стигла до Луковске Бање. Два отворена базена са топлом, минералном водом, у самој планинској недођији, оаза је какву би пожелело свако жељан право одмора. Пре скретања за бању, усред шипража, путари нису заборавили да ставе нови знак за насељено место, иако оно значи старинску кафану са дрвеним столовима и карираним столњацима. Газда исте, озарен, пришао ми је и знатижељно упитао: "Видим, из Крагујевца сте. А, видите како је овде. Била нам је у посети председница Скупштине и обећала нам пут, па реко' она је ваша, ви сигурно знате да ли је од речи?" Утешила сам га да је она, ипак, топличка снаја, а и избори су на помолу.

Након кратког одмора, кренула сам пут Куршумлије, па у Ђаволу варош. Стварно је светско чудо! Мислим, право је чудо стићи до ње, пошто путоказа скоро и да нема. Иначе, што би се рекло, једна вукојебина, до које се стиже стотинама нечега што личи на степенице, пентрајући се уз Радан планину. Усред Радана, магичног и мистичног, сместила се Пролом Бања. Да је Словенцима таква вода, они би од ње направили чудо. Ми смо једва успели да одржимо један хотел и склепамо пут.

Прва Немањићева престоница, Прокупље, данас је забита варошица, у којој је остао дух Србије из прошлог века, гајећи сиромашне и добродушне људе. Познати топлички тројак, Југ Богдан, Топлица Милан и Косанчић Иван се гарант преврћу на ономе свету, молећи Бога да пошаље неког новог Станоја Главаша у ове крајеве, не би ли их, овога пута, уместо од Турака, ослободио оне проклете: "Што јужније - то тужније!"

Пут ме је, даље, водио ка Блацу, уз Ђелијско језеро, па преко Јастребца, ка Александровцу. Нигде сунце тако не сија као у Жупи, дајући непрегледним виноградарским шпалирима снагу да сазре до последњег зрна грождја. Спуштајући се низ обронке Гоча, стигла сам у Врњачку Бању, умивену, дотерану, са, ваљда, најбогатијим летњим културним садржајем у земљи. На "репертоару" Дани Бате Стојковића и Филмски фестивал сценарија! То ме подсетило на мој кратак сусрет, од свега пола минута, колико сам пре двадесетак година провела возећи се лифтом хотела "Бреза" у друштву овог великог глумца. Моје усхићење због тога било је толико очигледно да он шеретски каже: "Госпођице, да сам неколико деценија млађи, будите сигурни да бих заглавио лифт". Био је то један од највећих комплимената које сам добила.

Након неколико дана "бањања", затворила сам круг. После пута по југозападној Србији, Крагујевац заиста изгледа као модеран, велики и жив град. Када сам пријатељима причала где сам летовала, мало је оних који су били задивљени. Већина се - чудила!

ЛЕПА ЈЕЛА

- Скупштинска расправа развијала се у два правца: ка ресторану и благајни.
- Испунио је услов за пријем у радни однос. Познаје енглески, рачунаре и директора.
- Није чудо што се народ не разуме у политику. Они што доносе одлуке не говоре српски.
- Пророци нису оманули. Само је дошло

до неких непредвиђених околности.

- Одлучно ћемо спровести све ваше захтеве. Да покажемо ко је овде газда.

- Упутили смо ултиматум Европској унији: Или нас примите под нашим условима, или пристајемо на све.

Ненад БОРИЛИЋ

- Ја сам се за ово борио, али то не истичем у први план!

- Узима испод жита. Он је политичар воденичар!

- Кад пресахне бунар жеља све пада у воду.

Ивко МИХАЈЛОВИЋ

- Министар пољопривреде ведри и облаци. Нема Бога!

- Пуштали су на нас полицијске псе. Срећом, нису имали за шта да нас уједу!

- Учим на својим

грешкама. Постаћу енциклопедиста!

- Цео свет нам је јебао мајку. Зато смо ми космополите!

- Тресла се гора, родио се Мишковић!

Рагмилу МИЉКОВИЋ

- Правда је на нашој страни. Чувамо је као заштићеног сведока.

- Остајте овде... онде, туда, свуда!

Раге ЂЕРГОВИЋ

Горан Миленковић

Разнода

ОДВАЛЕ

ВЛАДАН ЛУКИЋ, председник Фудбалског клуба „Црвена звезда“:

- Што си опаснији, ако ставиш пиштоље за појас и имаш још двадесет таквих поред себе, првак си сигурно.

МИЛАН ИВАНОВИЋ, функционер Демократске странке Србије на Косову:

- Ми у Русији имамо великог пријатеља и од ње добијамо огромну подршку... Русија је више мајка Србима на Косову и Метохији него што је ова власт у Београду.

АНА ПЕНДИЋ, водитељка ТВ Пинк, о „пословима“ пред удају:

- Много се двоумим око венчанице. Свака коју пробам стоји ми идеално, као да је шивена по мојој мери, не треба јој никаква корекција. Ипак, успе - ла сам да избор сведем на три-четири.

БОРА ЂОРЂЕВИЋ, музичар:

- Нисам још спреман да свирам у Хрватској, али ако ми то дозволе - мораће да буде на међдржавном нивоу. То значи да ме држава Србија пошаље да свирам у Хрватској.

ВИКИ МИЉКОВИЋ, певачица:

- Волела бих да се поново остварим као мајка, али тренутно ми је посао примарна ствар. Зато у наредних годину дана сигурно нећу рађати.

ЈЕЛЕНА КАРЛЕУША, певачица:

- Многи не знају да свирам на флаути, да сам леворука и да имам коефицијент интелигенције 150. Мислим да ће многим ови подаци бити запањујући.

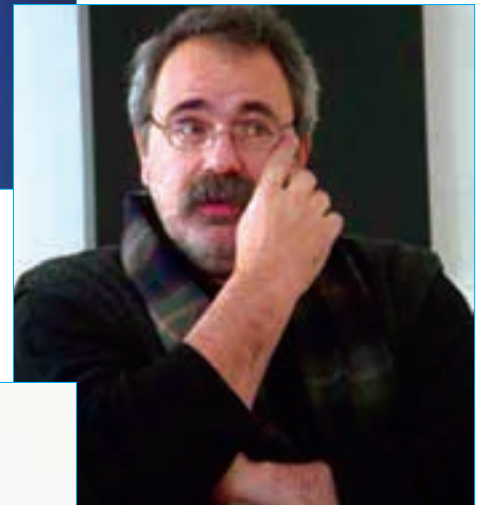
ДАРА БУБАМАРА, певачица:

- Сваке године причају да нема ништа од моје иностране каријере, па им ја свима запушим уста.

ГОЦА БОЖИНОВСКА, певачица, о свом партнеру:

- Глупо је да га зovem дечко, сад је Деда Паун, тако му тепам од милоште.

МИХАЈЛО ПАНТИЋ, књижевник:

- Све више лично на оне Крљевине псе поред плота који гледају караване који пролазе, али их мрзи да лају.

ЗУМ
Милош Игњатовић

Домаћин из Кутлова ударио капију на њиву. Ограда - шта ће му!

Да ли то Драган Рајичић чита своју колумну

Јадни канделабр уз гимназијску ограду

Ко разуме - схватиће

Појефтињење од Преображења, баш кад се наставило тропско лето

МОЛИ СЕ ПОШТАР
ДА ПОШТУ
ЗА ПОРОДИЦЕ
ЛЕКИЋ И РИСТИЋ
ОСТАВЉА ИСПРЕД
ЊИХОВИХ ВРАТА
(НА СПРАТУ)

ЗАБОРАВЉЕНЕ ПРИЧЕ И ЛЕГЕНДЕ

Пише Александар Бабић

Уз одољен - свему одолиш

Употреба лековитог и мирисног биља као терапијског и профилактог средства има дугу и непрекидну традицију у нашем народу. О њима постоје записи као што су Ходоски кодекс, који се сматра за најстарији кодекс српске световне медицине, а потиче из 14. века. У њему се наводи употреба тамјана, ланеног и репиног семена, коријанда, цвеклиног сока, врбове коре и њеног лишћа и још разог другог биља. Исто тако, Хиландарски медицински кодекс, откривен 1952. године у библиотеци манастира Хиландар, наводи употребу биља у сврху лечења. Овај кодекс је најдрагоценији документ српске медицинске културе од 12. до 15. века.

У сталној борби за опстанак против болести и немилосрдних ћуди природе, у време вишевековног ропства када су недостајали и лекари и лекови, народ се окренуо биљарима и видарима који су лечили уз помоћ лековитог биља. Они су брзо схватили колику чудотворну исцелитељску моћ има цвет, лист или корен неке биљке.

Корист лековитог и мирисног биља није само добробит од њених састојка (које треба добро познавати, знати како се користи, када се бере и како се чува), већ и на психолошкој основи.

Вук Караџић у Српском ријечнику из 1852. године бележи одредницу одољен, за коју каже да је то некаква трава (биље). Наводи и други назив одољан, па као илустрацију исписује следеће стихове: „Да зна женска глава / што ј' одољан трава / свагда би га брала, / у пас ушивала, / уза се носила.”

У народу је одавнина позната ова „трава”. Народни назив је и мацина трава, одоленак, а латински назив *valeriana officinalis* или једноставно валеријана. Сада ће се вероватно многи старији читаоци присетити да су њихове баке и деке употребљавали капи валеријане за умиривање нервног система. Тако се може закључити да је одољен врло старо, неотровно, нешкодљиво и много употребљавано средство, како констатује и др Јован Туцаков у својој књизи „Лечење биљем”.

По народном схватању одољен или одолен је врло необична биљка, јер онај ко њу има уза се може свачему одолети. Сујевернији свет радо носи одољен зашивен у појасу, у џепу, или у некој амајлији. Верује се у његову чудотворну заштиту, нешто слично као што се верује чешњу белог лука.

Посебно је одољен присутан и код женског света. Према народном веровању које још није сасвим искорењено, одољен треба да има свака мајка која гаји дете, јер корен ове биљке има ту моћ да се дете одупре свакој болести и разним невидљивим злим силама. Такве претпоставке налазимо и у народним песмама, у стиховима као што су: „Не би мајка одринула сина, / нит' би сека брата одњихала, / да не има одољена трава”.

Народ верује да разни мириси, нарочито они изразити, који су врло непријатни и надражују ноздрве, као што је мирис одолена, белог лука или ђаволске погани, могу отерати кугу, зле духове, рђаве снове, црне мисли и све друге недаће које прате човека. У прадавно време када се веровало у змајеве, једина заштита од змаја био је корен одолена. Постоји песма која говори како змај није одолео одољену, што сведоче стихови: „Кад је дошла змају у дворове, / подметну му траве одолена, / одмах змају наудило цвеће, / те ти леже главом без узглавља”, што је значило да се упокојио.

И велики песник Чика Јова Змај у једној од својих најлепших песама „Ђулићи” не пропушта да спомене: „Сниво сам те, а ти пуна цвећа, / међу цвећем лековита биља, / одолена, чубра, девесиља...”

По изгледу одољен је врло декоративно цвеће и није чудо што њиме песник кити своју невесту. Везујући визуелни изглед и придодата својства, дакле нематеријални и материјални лек, он чини најбољу заштиту вољене. Када говоримо о психолошком дејству одолена, треба рећи да није искључено да онај који уза се носи коренчић ове биљке (или неког другог амајлијског цвета) стиче посебну психолошку спремност да превазиђе срамежљивост, бојазност и слично и почиње да наступа самоуверено, јер зна шта има уза се, а то ће му помоћи да ода утисак одлучног човека, што не би био случај да не верује у моћ биљке која му помаже. Одолети свему и бити неодрљив када желите другог да потчините себи - то је вечни сан сваког људског бића. А, ето, ту је одољен да у томе помогне, бар се тако веровало.

Одољен расте свуда, а највише на влажним местима, поред потока и на ливадама. То је лепа, дуговечна, зељаста, права, при врху разграната биљка с непарним перастим листовима. Висину достиже и преко пола метра, посебно на песковитим свезим наносима поред Тисе, Дунава и Саве. На врху стабљике и огранака налазе се беле или ружичасте крупне цвасти, сличне штиту, састављене од великог броја ситних цветића. Цвета крајем пролећа и преко целог лета.

Има више врсти одолена, а овде је било речи о оној која развија дугачке подземне органе, столоне (корен), помоћу којих се брзо размножава. Ако се због лошег времена корење не би могло водити у јесен, када престаје вегетација, може се то чинити у рано пролеће. Ломљиво корење одолена је мрко-сиве боје. Свеже корење је готово без икаквог мириса, а стајањем добија све јачи мирис!

Да ли овај мирис или нешто друго, тек одољен се сматра заштитником онога који га носи. Нарочито се то односи на „урољиве очи” у случају деце. Пред црвеног кончића, који треба да је негде уткан у дечјој одећи да би скренуо на себе „зле погледе”, треба да се нађе и коренчић одолена. То је онда потпуна заштита од злих сила.

Na osnovu člana 35. Zakona o hipoteci,
Raiffeisen banka a.d. Beograd,
Bulevar Zorana Đinđića br. 64a

OGLAŠAVA

Aukcijsku prodaju nepokretnosti

POSLOVNI PROSTOR-LOKAL U KRAGUJEVCU, u ulici Braće Petković br.11/41 prizemlje, na kat. parceli br. 9451, upisan u Listu nepokretnosti br. 7270 KO Kragujevac III-naselje „Licika”, površine 58m².

Početna cena je **Eur 32.000,00** u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Raiffeisen banke a.d. na dan uplate.

Aukcijska prodaja nepokretnosti će se održati dana **21.09.2011.** godine u **13,00** sati u prostorijama Raiffeisen banke a.d., Novi Beograd, Bulevar Zorana Đinđića br. 64a.

Pravo učešća imaju sva pravna i fizička lica koja izvrše uplatu depozita u iznosu od 10% od početne cene, na račun Raiffeisen banke a.d., najkasnije do 20.09.2011. godine do 12,00 časova.

Zainteresovana lica se mogu javiti hipotekarnom poveriocu Raiffeisen banci a.d. Beograd, Bul. Zorana Đinđića br. 64a, na tel. + 381 11 220 82 77, +381 11 220 82 72, + 381 63 105 6598 ili putem e-maila: workout.department@raiffeisenbank.rs

Република Србија
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за комуналне послове и надзор
Факс: (034) 332-067

ЈАВНИ ПОЗИВ

За полагање испита о познавању града Крагујевца и прописа у области ауто такси превоза путника (лицима која врше, или ће вршити делатност ауто такси превоза)

Градска управа за комуналне послове и надзор-Одељење за саобраћај, позива на полагање испита лица која врше, или ће вршити делатност такси превоза на територији Крагујевца.

Испит се организује на основу Правилника о програму и начину полагања испита за обављање делатности ауто такси превоза, а одржаће се у среду, 31. августа 2011. године у 15.30 сати у сали 105 Скупштине града.

Кандидати који полажу испит морају да испуњавају следеће услове:

- Да поседују возачку дозволу „Б” категорије најмање 3 године
- Да поседују лекарско уверење за професионалне возаче

Кандидат треба са собом да понесе личну карту на увид.

На основу положеног испита, Град издаје сертификат о познавању града Крагујевца, познавању прописа из области ауто такси превоза путника и прописа који регулишу безбедност саобраћаја на путевима, као и превоз у друмском саобраћају.

Сертификат ће се убудуће користити у поступку добијања легитимације такси возача, у складу са Одлуком о ауто такси превозу путника на територији града Крагујевца.

За додатне информације обратити се на телефон (034) 306 155.

Градска управа за комуналне послове и надзор

Мали огласи

Захвалнице

ТИ и Дуња сте моје све.
Хвала ти!
Поносна Ана Јоковић

Продаја

ПРОДАЈЕМ полован цреп и столарију у одличном стању. Повољно. Телефон: 064 834-27 28.

ПРОДАЈЕМ кућу у улици Душана Дугалића. Телефон: 061 67 557 58.

ПРОДАЈЕМ стан, Николе Доксата 77, Звездарска шума, трећи спрат, 32м² са одвојеном спаваћом собом, гас, ктв, клима, уградна кухиња, плазма телевизор, нов, одмах усељив, са паркинг местом 35.900 еура. Могућност кредита. Контакт 0646437187

ПРОДАЈЕМ стан, Николе Доксата 77, Звездарска шума, високо приземље, 56м², две спаваће собе, гас, ктв, клима, уградна кухиња, нов, одмах усељив, са паркинг местом 41.900 еура. Контакт 0646437 187

ПРОДАЈЕМ стан, Николе Доксата 77, Звездарска шума, сутерен, 40м², гас, ктв, клима, уградна кухиња, нов, одмах усељив, са паркинг местом 29.900 еура. Контакт 06464 37187

ПРОДАЈЕМ кућу у Маршићу, 250квм, струја, вода, телефон, канализација, асфалт, на 5 ари плаца. Тел. 064-956-3926.

Издавање

СОКОБАЊА собе и апартмани, веома повољно. Телефони: 018 884 885, 018 834 885, 064 654 12 98.

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ
од 25. до 31. августа

Четвртак 25. август	Петак 26. август	Субота 27. август	Недеља 28. август	Понедељак 29. август	Уторак 30. август	Среда 31. август
ХРОНИКА 2	КАО И ДРУГИ	Заустављена слика	Шумадијски праг	Мозаик	Сутрађани	Путујуће приче
22.00 Хроника 2 08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Свет на длану р. 09.35 Кућница у цвећу р. 10.00 Кућница р. 10.30 Путујуће приче р. 11.00 Часни луди р. = 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кућница р. 12.35 Лек из природе р. 13.00 Свет на длану 13.30 Кућница у цвећу 14.00 Комунални сервис р. 15.00 Цртани филм 15.30 Кина-Пут змаја р. 16.00 Вести 16.05 Освета р. = 17.00 Мозаик 18.00 Книжевни магазин 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Живот у шест слика 21.00 Освета = 22.00 Хроника 2 22.30 Часни луди = 23.30 Атлас 00.00 Вести наставак програма ТВ Крагујевац	20.30 Као и други 08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Свет на длану р. 09.35 Кућница у цвећу р. 10.00 Кућница 10.30 Книжевни магазин р. 11.00 Часни луди р. = 12.00 Вести 12.05 Кућница р. 12.35 АБС шоу р. 13.00 Свет на длану р. 13.30 Кућница у цвећу р. 14.00 Живот у шест слика р. 15.00 Цртани филм 15.30 Атлас р. 16.00 Вести 16.05 Освета р. = 17.00 Моја Шумадија 18.00 Fashion files р. 18.30 Мобил е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Баш ми се путује 20.30 Као и други 21.00 Освета = 22.00 Хроника 2 22.30 АБС шоу 23.30 Илузиониста 00.00 Вести наставак програма ТВ Крагујевац	23.00 Заустављена слика 08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Ераан р. 10.00 100 великих открића р. 11.00 Нокаут р. 11.30 Улови трофеј р. 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг р. 13.00 Агро дневник 13.30 Кућница у цвећу р. 13.30 Fashion files 14.00 Шоппинг авантура 15.00 Спасла ме животиња 15.30 Лек из природе р. 16.00 Вести 16.05 Несвесно = 18.00 Баш ми се путује р. 18.30 Као и други р. 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Лето на трговима 22.00 Хроника 2 22.30 АБС шоу 23.00 Заустављена слика = 00.00 Вести 00.30 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац	12.05 Шумадијски праг 08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Најсмешније животиње р. 10.00 Биографије познатих р. 11.00 Спасла ме животиња 11.30 Лек из природе 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг 13.00 Агро дневник 13.30 Кућница у цвећу р. 14.00 Сним. фудбал, утакмице Јевор-Радничка 16.00 Вести 16.05 Еквилибријум = 18.00 Докл.прог. Нокаут 18.30 Улови трофеј 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стаклено звоно 20.30 Најсмешније животиње 21.00 Концерт РТК 22.00 Хроника 2 22.30 Један предмет 1000 прича 23.00 Жмурке = 00.00 Вести 00.30 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац	17.00 Мозаик 08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Свет на длану р. 09.35 Кућница у цвећу р. 10.00 Кућница р. 10.30 Fashion files р. 11.00 Часни луди р. = 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кућница 12.35 Стаклено звоно р. 13.00 Свет на длану 13.30 Кућница у цвећу 14.00 Шоппинг авантура р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Винотека р. 16.00 Вести 16.05 Освета р. = 17.00 Мозаик 18.00 Све о животињама 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Иза сцене са... 21.00 Освета = 22.00 Хроника 2 22.30 Часни луди = 23.30 Винотека 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац	20.30 Сутрађани 08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Свет на длану р. 09.35 Кућница у цвећу р. 10.00 Кућница р. 10.30 Све о животињама р. 11.00 Часни луди р. = 12.00 Вести 12.05 Кућница 12.35 Агро дневник р. 13.00 Свет на длану 13.30 Кућница у цвећу 14.00 Иза сцене са... р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Винотека р. 16.00 Вести 16.05 Освета р. = 17.00 Мозаик 18.00 Добродошли у Европу 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Света земља 20.30 Сутрађани 21.00 Освета = 22.00 Хроника 2 22.30 Часни луди = 23.30 Интерфејс 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац	18.00 Путујуће приче 08.45 Најава програма 09.00 Вести 09.05 Свет на длану р. 09.35 Кућница у цвећу р. 10.00 Кућница р. 10.30 Добродошли у Европу р. 11.00 Часни луди р. = 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кућница 12.35 Један предмет 1000 прича р. 13.00 Свет на длану 13.30 Кућница у цвећу 14.00 Света земља р. 14.30 Сутрађани р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Интерфејс р. 16.00 Вести 16.05 Освета р. = 17.00 Мозаик 18.00 Путујуће приче 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Комунални сервис 21.00 Освета = 22.00 Хроника 2 22.30 Часни луди = 23.30 Кина-Пут змаја 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац

■ филм = серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa
regionalne Televizije Kanal 9**OBJEKTIV 2 U 19.00**

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

TAČNO U 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanja iz grada i regiona. Svakog radnog dana, TAČNO U 09:00!

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.05, a repriza subotom u 14.00

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA

Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljkom 20.05h, repriza 12.30h

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetničko stvaralaštvo u novom terminu premijera subotom u 18.00, repriza petkom u 14.30

CASINO CLUB

Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.05, repriza petkom u 12.30

SPAJALICA

Kratka forma, spaja javne ličnosti kroz različite teme, pet puta dnevno, radnim danima u 07.10, 08.10, 11.10, 12.10, 18.15, 20.00 i 23.00 best of subotom u 09.30 i 21.00

FLASH

Kulтни show biz magazine u "novom ruhu" i novim terminima: 07.15, 10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

K9 NEDELJOM

Provedite nedeljno popodne uz bogat zabavni sadržaj – muzika, film, moda, sport, kultura, uz zanimljive goste iz regiona. nedeljom od 16.00 h

SERIJSKI PROGRAM

„Luna“ (Nova TV novela na programu TV Kanal 9...) premijera radnim danima u 16.15, repriza narednog dana u 10.15

„Put za Ejvoli“ (Najgledanija kanadska serija)

Premijera radnim danima u 23.10, repriza narednog dana u 17.10

IGRANI FILMOVI

„Leo“	- Subota	20.00
„Sever“	- Subota	00.00
„Easy six“	- Nedelja	20.00
„Gun crazy“	- Nedelja	23.00

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

ФУДБАЛ

КРАГУЈЕВАЦ - Стадион „Чика Дача“. Гледалаца: 5.000. Судија: Грујић (Ниш). Стрелци: Силевић у 33. минути за Раднички 1923, а Носковић у 83. за Спартак. Жуте картиони: Обровић, Костић и Силевић (Раднички 1923), Симоновић, Торбица, Анђонић и Агамовић (Спартак).

РАДНИЧКИ 1923: Чанчаревић 7, Павловић 6, Ненадић 7, Тинтор 6, Милошевић 7, Недовић 6, Обровац 6 (Живадиновић -), Милошковић 7, Бинић 7 (Пешировић 6), Костић 7 (Караматић -), Силевић 7.

СПАРТАК: Алексић 7, Јоксимовић 6 (Бурђевић -), Симоновић 6, Миланковић 6, Торбица 7, Десионовић 6 (Носковић 7), Шарац 6 (Агамовић 6), Анђонић 6, Пушкаркић 7, Мирић 7, Ошашевић 6.

ФОТКА ЗА ПАМЋЕЊЕ - ТИМ КОЈИ ЈЕ ЗАПОЧЕО ЧЕТВРТО СУПЕРЛИГАШКО „ПОГЛАВЉЕ“ РАДНИЧКОГ СА „ЧИКА ДАЧЕ“

Фото: М. Јешиновић

РАДНИЧКИ 1923 - СПАРТАК 1:1

Ни за радост, ни за тугу

ДВА пута у последњих седам дана фудбалери Радничког 1923 одиграли су, барем што се резултата тиче, истоветне утакмице. Разлог за осредњи старт и скроман бодовни салдо лежи најпре у паду концентрације, па тако уместо са шест, у наставак првенства улазе са само два освојена бода. Потврда таквих тврдњи су голова примљени у финалису, оба пута код вођства од 1:0, када је било потребно само привести посао крају. Ипак, мора се рећи, игром и залагањем, осим у тим последњим минутима, нико нису разочарали, већ показали да имају квалитет за супротстављање стабилним суперлигашима.

Суботичани су се представили као борбена, али, и поред победе у првом колу над Звездом, не претерано квалитетна екипа. Периоди њихове доминације били су само почечи полувремена, а све остало припало је домаћину. Утакмица јесте била тврда, али никако

НЕДОСУЂЕН ПЕНАЛ И Поништен гол коштали домаћина победе

без садржаја. Обе екипе у нападу ослањале су се искључиво на ударе по боковима, а у томе је предњачио Бинић. Вођство и славе на „Чика Дачи“ донео је Силевић, прецизним шутем главом после комбинације Недовића и Костића, и то у периоду затишја.

У другом делу игра је била динамичнија, самим тим и интересантнија. Тинтор је имао идеалну прилику после корнера Бинића, Костић после соло продора, док је с друге стране у идеалној позици-

ји за гол био Мирић, но резултат је остао неизмењен. Следи период који је можда и одлучио меч, а главну улогу одиграо је нишки судија Грујић. Веома дискутабилне биле су његове две одлуке које су изазвале салве негодовања публике, али и оштећених играча. Најпре је прећутао очигледан прекршај са леђа над Петровићем у казненом простору, а затим, на асистенцију помоћника и суграђанина Минића, поништио гол Силевића због наводног офсајда. На

крају, у 83. минути, следи хладан туш. Споро је реаговала одбрана Крагујевчана, Тинтор није на време изашао на шут, па је резервиста Носковић искоса из казног простора донео радост „голубовима“. Кренуло се потом у офанзиву, а до прилике, изразите, дошао је Силевић у 91. минути, после идеалног центаршута Караматића, али реаговао је почетнички, не успевши да угура лопту у празну мрежу са пет метара раздаљине.

Без обзира на очигледне грешке судија, играчи Радничког, испада, сами су криви за лош резултат на премијери на „Чика Дачи“. Сада следи журњава за неопходним бодовима, а прилика за поправни указује се већ наредног викенда на утакмици са Јавором у Ивањици.

Пре тога, јуче, „црвени“ су на свом терену одиграли пријатељски сусрет са имењак из Обреновца, чланом Српске лиге.

М. М.

КОШАРКА

КОШАРКАШИ РАДНИЧКОГ СВЕ БРОЈНИЈИ

Амери освајају Крагујевац

МАДА је један од бољих кошаркаша Радничког у прошлој сезони, центар Ненад Шуловић, напустио редове „црвених“, рекло би се да наш тим постаје јачи него икад пре. Томе, наравно, највише допринесе иностранна појачања, која полако пристижу у крагујевачки клуб. Треће у низу, иако се председник Грујин „клео“ да се о томе не размишља, опет стиже из Америке. После Дарена Мура, дрес овдашњег НЛБ и суперлигаша понеће и Дејвид Сајмон, центар висок 206 сантиметара, који са својих 29 година живота има богато европско искуство, јер је наступао за бугарски Лукиол, француски Дижон и Стразбур, а стиже из корејског Ањанга.

Готово истовремено на помолу је и укупно седмо околешње појачање Радничког. Наиме, све су јаче гласине да ће се у Крагујевац преселити, односно из полске вратити Марко Бркић, крилни центар, стар и висок таман колико и већ „пуноправни“ члан „црвених“ Сајмон.

В. У. К.

ДЕЈВИД САЈМОН

Утакмица к'о у лиги

БРОЈНЕ предвиђене припремне сусрете крагујевачки Раднички започеће нешто лакшим дуелом са ваљевским Металцем. Тај меч играће се у суботу у хали „Језеро“, где ће већ у среду гостовати и украјински Довецк, као и два дана касније Јенисеј из руског Краснојарска.

Сутрадан, 3. септембра, путује се на реванш Металцу, а онда следи мало заштије до одигравања меморијалног турнира „Мариофил Џидић“ у Мостару. Он је на програму 10. и 11. септембра, а поред Радничког и домаћина Зрињског, наступиће и Широки и Будућност из Подгорице.

Недељу дана након тога, Крагујевчани се селе у Краљево, 17. и 18. септембра. На тамошњем турниру противници ће им бити домаћа Слога, чачански Борац и још један клуб из Јадранске лиге.

Уз све то, у току је договор да се и пред почетак ове сезоне на паркету хале „Језеро“ појави актуелни европски шампион, грчки Панатинаикос.

В. У. К.

НИЖЕ ЛИГЕ

Страшан старт Белошевчана

Српска лига „Зайаг“, 1. коло: Јединство (УБ) - Победа Белошевац 0:3, Рудар - Раднички (Кл) 2:1, Вујић Ваљево - Шумадија (А) 2:1, Партизан (ББ) - Јединство Пушчеви 1:3, Слоја (ББ) - Слоја (ПМ) 1:0, Слобода - Мачва 0:2, Јасеница 1911 - Железничар 0:2, Полећ - Слоја (П) 1:0.

Друго коло, 27/28. августа од 17 часова: Раднички (Клујици) - Победа Белошевац, Слоја (П) - Јединство, Железничар - Полећ, Мачва - Јасеница, Слоја (ПМ) - Слобода, Јединство Пушчеви - Слоја (ББ), Шумадија (А) - Партизан (ББ), Рудар - Вујић Ваљево.

Зона „Морава“, 1. коло: Партизан (Ц) - Полећ 1:4, Шумадија 1903 - Трејча 3:0, Водојажа - Слобода 0:3, Бане - Јошаница 6:0, Пријевор - Орловац 2:2, Тушин - Младосић 1:1, Мокра Гора - Мешалац 3:1, Таково - Омлагинац 0:1.

Друго коло, 27/28. августа од 17 часова: Слобода - Омлагинац, Мешалац - Таково, Младосић - Мокра Гора, Трејча - Тушин, Орловац - Шумадија 1903, Полећ - Пријевор, Јошаница - Партизан (Ц), Водојажа - Бане.

Прва градска лига, 1. коло: Арсенал - Сушица (одложено), Слоја (Л) - Колонија 0:5, Слоја (Д) - Јединство 1:1, Славија - Виногради ДБ 1:0, Селак (МП) - Шумадија 3:1, Шумадија - Будућност 1:1, Маршић - Јадран 4:1, Азбест - Ердолија 1931 4:4.

Друго коло, 27/28. августа од 17, 30 сати: Сушица - Ердолија 1931, Јадран - Азбест, Будућност - Маршић, Шумадија - Шумадија, Виногради ДБ - Селак (МП), Јединство - Славија, Колонија - Слоја (Д), Арсенал - Слоја (Л).

Друга градска лига, 1. коло: Младосић Теферич - Младосић 1:1, Колектив - Гава 2:5, Добрача - Србија 2:1, Бошунџе - Церовац (није одиграно), Корићани - Кременица 3:1, Бајремар - Крагујевац 0:0, Хајдук - Селак (Ц) 4:1, Кошунџак - Шумарице 2008 1:1.

Друго коло, 27/28. августа од 17, 30 сати: Младосић - Шумарице 2008, Селак (Ц) - Кошунџак, Крагујевац - Хајдук, Кременица - Бајремар, Церовац - Корићани, Србија - Бошунџе, Гава - Добрача, Младосић Теферич - Колектив.